

Prezidentas neišmoko „daužyti kumščiu“

V. Adamkus žada pertvarkyti savo komandą.

Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

Vilnius, liepos 20 d. (BNS) — Dvejus metus prezidento poste antroje kadencijoje išdirbęs Valdas Adamkus teigia taip ir neišmokęs „daužyti kumščiu į stalą“, nors, jo

teigimu, tai reikėjo padaryti dėl praėjusios valdančiosios koalicijos vadovybės, pramintos politbiuru, veiklos. „Dėl ko aš galiuosi? Kad neišmokau kumščiu daužyti į stalą. Jeigu

kartais to ir prireikia, deja, neišmokau“, — spaudos konferencijoje ketvirtadienį sakė V. Adamkus, apžvelgdamas savo antrosios kadencijos dvejus metus.

Liepos 12-ąją sukako dveji metai, kai jis pradėjo antrąją savo prezidentavimo kadenciją.

Reikėjo kumščiu mojuoti prieš „politbiurą“

Anot prezidento, labiausiai trenkti kumščiu į stalą jam reikėjo „nustatius politbiuro darbus“. „Man tuomet reikėjo garsiai ir aiškiai trinkelėti, o ne dar porą mėnesių taisyti su esama situacija, kuri privedė iki to, ką mes turime šiandien“, — sakė V. Adamkus.

„Politbiuru“ neoficialiai buvo vadinama Politinė taryba, kurią sudarė tuomet valdančiąją koaliciją sudariusių keturių — socialdemokratų, „darbiečių“, „valstiečių“ ir socialliberalų — vadovai.

Šių metų žiemą prezidentas sukritikavo tuometinės valdančiosios koalicijos politinę tarybą ir pareiškė, jog nesutiks, kad ši valdančiųjų keturių partijų struktūra prisiimtų Vyriausybės ar įstatymų leidžiamosios valdžios įgaliojimus. Prezidento nuomone, valdančiosios koalicijos politinė taryba, neturinti tautos įgaliojimų, bandė daryti sprendimus, kurie pagal kompetenciją priklausė Vyriausybei ar Seimui. Nukelta į 6 psl.

Šiame numeryje:

- Sporto apžvalga.
- Moralės ar politikos klausimas.
- JAV LB kultūrinės veiklos reikalais.
- Apmąstymai iš Ellicott miestelio.
- Vilniečiai choristai nudžiugino klausytojus.
- Kaip gerovės valstybė sugadino Švediją.
- Plaukimas gydo.
- Apie vasaros gegužinę Lemont, IL.
- Miesto panorama.

Valiutų santykis

1 USD — 2.741 LT
1 EUR — 3.452 LT

Per sprogimą žuvo du žmonės

Vilnius, liepos 20 d. (BNS) — Vilniaus Kirtimų rajone esančiose bendrovės „Vilniaus tranzitas“ patalpose ketvirtadienio rytą įvyko sproginimas, kurio metu žuvo įmonės direktorius ir vieno padalinio vadovas, dar 7 žmonės nukentėjo.

Vieno nukentėjusiojo — Vilniaus teritorinės muitinės darbuotojo, 29-erių D.V. — sveikatos būklė labai sunki, jis apdegė 90 proc. kūno.

Sproginimas Metalų gatvėje esančiose bendrovės gamybinėse patalpose nugriaužė naikinant iš Vilniaus teritorinės muitinės atgabentus dezodorantus. Po sprogimo sandėlis užsidegė, ugniagesiai liepsnas malšino kelias valandas.

7 nukentėję žmonės buvo išga-

benti į Vilniaus universitetinę Antakalnio ligoninę, 4 iš jų paguldyti į Reanimacijos skyrių.

Dviejų žuvusių vyrų kūnai aptikti ugniagesiams baigiant malšinti liepsnas.

Žuvęs bendrovės direktorius Z.K. (g. 1948 m.) ir transporto baro viršininkas A.K. (g. 1947 m.) rasti prie įrenginio, kuriame buvo naikinami dezodorantai.

Vilniaus miesto 3-asis policijos komisariatas dėl sprogimo pradėjo ikiteisminį tyrimą. Įvykio aplinkybės tiria ir darbų saugos inspektoriai.

Manoma, kad naikinant pavojingus dezodorantus galėjo būti pažeistos darbų saugos taisyklės, tačiau daugiau informacijos kol kas nėra.

Sužeisto kario būklė gerėja

Vilnius, liepos 20 d. (BNS) — Pietų Irake antradienį sužeistam Lietuvos kariui atlikta antroji peršauto peties operacija, po kurios jis jaučiasi gerai, teigia krašto apsaugos ministras Juozas Olekas.

Ministras ketvirtadienį telefonu kalbėjosi su Irake sužeistą LITCON-7 būrio kariu ir domėjosi jo sveikatos būkle.

„Karys patyrė šautinį dešiniojo peties sužeidimą su mentės kaulo lūžiu. Medicinos požiūriu — tai nesusidėtingas lūžis. Karys gauna kvalifikuotą gydytojų pagalbą, jaučiasi palengvinti gerai, nuo skausmo jam leidžiami vaistai. Po stacionarinio priežiūros laikotarpio, kurio trukmę sunku prognozuoti, ieškosime būdų jį parskraidinti“, — sakė ministras J. Olekas.

Ministro, kuris yra profesionalus medikas, teigimu, karys valdo ranką, sužeidimą galima laikyti nesunkiu.

BNS žiniomis, sužeistasis grandinis yra šarvuotasis „M-113“ vairuotojas. Iš pasalos paleista kulka jį sužeidė sėdintį šarvuotyje, kai Lietuvos karių eskortuojama vilkstinė sustojo policijos poste Basros miesto priemiestyje. Įvykio vietoje suteikus pirmąją medicinos pagalbą, karys sraigtasparniu evakuotas į britų karo ligoninę logistikos bazėje Šaiboje, kur jam nedelsiant atlikta žaizdos tvarkymo operacija. Šioje ligoninėje jis gydomas ir dabar.

Karys vilkėjo neperšaujamą liemenę, kuri dengia krūtinę, pečius, pilvo sritį ir nugarą, tačiau neapsaugo rankų.

G. W. Bush pareiškė pirmąjį veto

Washington, DC, liepos 20 d. („Reuters“/BNS) — JAV prezidentas George W. Bush trečiadienį pareiškė pirmąjį savo prezidentavimo veto, taip sustabdydamas įstatymo projektą, pagal kurį būtų buvę išplėsti iš federalinių lėšų finansuojami embrioninių kamieninių ląstelių tyrimai.

Priimdamas tokį sprendimą prezidentas nepaisė žymiausių mokslininkų, daugumos amerikiečių ir net kai kurių respublikonų nuomonės.

„Tai kerta moralinę ribą, kurią mūsų padori visuomenė turi gerbti, todėl tai vetavau“, — sakė G. W. Bush apie tyrimus, kurių metu nau-

Kamieninių ląstelių laboratorijoje.

AP nuotr.

gumos, kurios reikia prezidento veto panaikinti — balsavimo rezultatas buvo 235:193. Tai buvo pirmasis G. W. Bush veto per daugiau nei penkerius darbo Baltuosiuose rūmuose metus.

Tyrimai kelia daug etinių ir politinių klausimų, nes jiems naudojamų ląstelių paėmimas reiškia embrionų sunaikinimą. Nukelta į 7 psl.

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 07-20-06

July 21, 2006

PERIODICALS

SPORTO

APŽVALGA

Sportas LIETUVOJE

M. SABALIAUSKAS BAIGĖ
DVIRATININKO KARJERĄ

Lietuvos dviratininkas Marius Sabaliauskas pasitraukė iš didžiojo sporto ir iš Italijos grįžo į gimtąjį Kauną. „Jaučiuosi išsivysęs dviračių sporte, todėl nebematau prasmės jame užsibūti“, — Eltos korespondentui sakė 27 metų dviratininkas, kurio sutartis su Italijos komanda „Lampre-Fondital“ galiojo iki šio sezono pabaigos.

„Pernai turėjau sveikatos problemų, dėl to buvau priverstas praleisti pusę sezono. O šiemet buvo sunku įsivažiuoti tiek psichologiškai, tiek fiziškai“, — prisipažino M. Sabaliauskas, kuris per varžybas būdavo vienas pagrindinių savo komandų lyderių pagalbininkas.

M. Sabaliauskas su žmona augi-

na penkerių metų dukrą. Anot Mariaus, jų šeima labiau priimtina lietuviškas gyvenimo būdas. „Jau kurį laiką norėjosi pakeisti aplinką, nes Italijoje nepavyko pritapti. Pasiilgom Lietuvos“, — sakė dviratininkas.

M. Sabaliauskas dar nežino, kokią kitą veiklos sritį pasirinktų. „Šiuo metu išsiuosiu, o kuo užsiimsiu ateityje, dar negaliu atsakyti“, — aiškino Marius.

M. Sabaliauskas nuo 2001 metų keturis sezonus vilkėjo Italijos komandos „Saeco“ marškinėlius, o po to perejo į „Lampre“. Sportininkas sakė, kad per neilgą dviratininko karjerą jam labiausiai įsiminė dalyvavimas „Tour de France“ lenktynė-

E. Krungolcui nepavyko apginti
Europos čempiono titulo

Lietuvos penkiakovininkui Edvinui Krungolcui nepavyko apginti Europos čempiono titulo. Vengrijoje vykstančiame Europos šiuolaikinės penkiakovės čempionate jis surinko 5,288 taškus ir užėmė dešimtąją vietą.

E. Krungolcas Europos čempionu 2003 metais tapo Čekijoje, 2004 metais — Bulgarijoje, o 2005 metais — Italijoje.

Nugalėjo vengras Gaboras Balog (Gabor Balogh), surinkęs 5,560 taškų. Antrąją vietą užėmė olimpinis

čempionas Andrejus Moisejevas (5,504 tšk.), trečiąją — kitas vengras — Šandoras Fulepas (Sandor Fulep, 5,448 tšk.).

Olimpinis vicečempionas Andrejus Zadneprovskis (5,212 tšk.) liko 16-as, o Tadas Žemaitis (5,064 tšk.) — 23-as.

Finale dalyvavo 32 sportininkai. Finalo asmeniniai rezultatai (skliaustuose — šaudymo, fechtavimo, plaukimo, jojimo ir bėgimo rungčių taškai ir vietos).

Elta

Izraelio čempionai įsitraukė į kovą
dėl A. Macijausko

Su Lietuvos krepšinio rinktinę pasaulio čempionatui Japonijoje besiruošiantis gynėjas Arvydas Macijauskas gavo pasiūlymą tapti Tel Avivo „Maccabi“ komandos nariu.

Izraelio čempionai įsigyti 26 metų krepšininką nusprendė tada, kai komandą paliko ilgametis jos lyderis Anthony Parker. Amerikietis pasirašė sutartį su Šiaurės Ame-

rikos Nacionalinės krepšinio asociacijos (NBA) „Toronto Raptors“ klubu.

Kitą sezoną „Maccabi“ gretose rungtyniaus buvęs ilgametis Vilniaus „Lietuvos rytas“ ekipos žaidėjas Simas Jasaitis, kuris su komanda pasirašė trejų metų sutartį, ir treneris Neven Spahija.

Elta

D. Songaila rungtyniaus Vašingtone

Profesionalaus krepšinio gyvenimas ir darbas yra sunkiai prognozuojami. Taip atsitiko Dariui Songailai, kuris prieš savaitę dar tikėjo, jog pratęs sutartį su Čikagos „Bulls“ klubu.

Tačiau „bulliams“ neišgalint mokėti didesnės algos, jis turėjo pasirinkti kitą komandą. Ja tapo Wa-

shington „Wizards“ ekipa, kuri mūsų tautiečiui pasiūlė visai gerą atlyginimą — 23 mln. dolerių per penkerius metus. Taigi čikagiečiai krepšinio sirgaliai dabar Darių Čikagoje matys retai — tik 2 kartus per sezoną.

Edvardas Šulaitis

Reikia daugiau V. Aleknų

Visi žinome, kas yra Virgilijus Alekna, kuris svarbiausiose pasaulio varžybose vieną po kitos renka pergales. Jis, kaip žinome, yra ne vien tik olimpinis, bet ir pasaulio disko metimo čempionas.

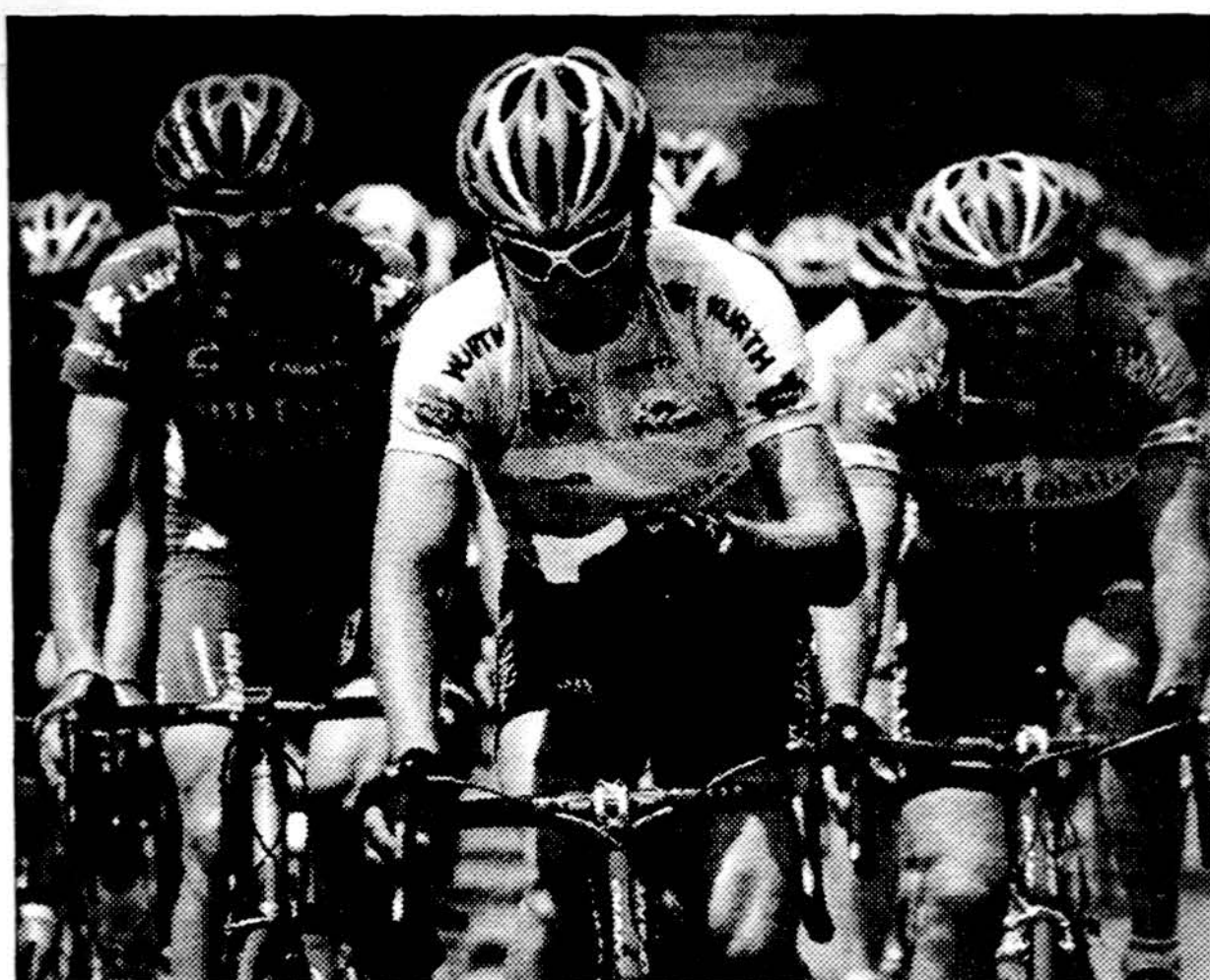
Praėjusį savaitgalį Madride, Ispanijoje įvykusiose tarptautinėse pirmenybėse lietuvis vėl tapo nugalėtoju, diską nusviedęs 223,3 pė-

dos. Tai buvo 10-ji Alekno pergalė iš eilės šį sezoną — rezultatas, kurio niekas disko metimo srityje nėra pakartojęs.

Gaila, kad dabar beliko tik vienas Alekna, kuris lengvosios atletikos sporto varžybose sugeba garsinti Lietuvą.

Parengė

Edvardas Šulaitis

Dviratininkas Marius Sabaliauskas (k) 2005 metų daugiadienėse lenktynėse „Tour de Suisse“ šalia vokiečio Jano Ulricho (Jan Ullrich, v). EPA-ELTA nuotr.

se. 2004 metų labiausiai prestižinėse daugiadienėse lenktynėse lietuvis užėmė 42-ąją vietą. Marius tris kartus dalyvavo „Giro d'Italia“ lenktynėse (2002, 2003, 2005 metais) ir du kartus startavo pasaulio pirmenybių elito varžybose (2002, 2004).

Lietuvos dviratininkams
nepavyko iškovoti
Europos čempionato
medalių

Olandijoje vykstančio Europos dviračių plento čempionato jaunimo (iki 23 metų) merginų grupinėse lenktynėse Lietuvos atstovės Inga Čilvinaitė ir Daiva Tušlaitė finišavo pagrindinėje grupėje ir užėmė atitinkamai šeštąją bei 21-ąją vietas.

Kitos Lietuvos atstovės Gintarė Gaivenytė, Urtė Juodvalkytė, Edita Ungurytė ir Svetlana Pauliukaitė lenktynių nebaigė.

Elta

Leidiny s apie žiemos
olimpines žaidynes

Šiuo metu, kai aplinkui vyrauja karščiai, yra smagu grįžti į šaltesnius laikus — žiemos olimpines žaidynes Turine, Italijoje. Lietuvoje šias žaidynes gražiai pristato Lietuvos tautinio olimpinio komiteto išleistas puikus leidinys, kuris vadinasi „Žiemos žaidynės pavasarejančiame Turine“. Tai 64 puslapių, iliustruota gausiomis fotografijomis, žurnalinio formato knygelė, kuri pristato lietuvių sportininkų pasirodymus toje pasaulinio garso sporto šventėje.

Šio leidinio skaitytojas ras nemažai aprašymų apie lietuvių — žiemos sporto atstovus, kurie Turine gynė Lietuvos garbę, deja, daugiausiai nesėkmingai. Galbūt tik Lietuvos šokėjų ant ledo pora — M. Drobiazko ir P. Vanagas, — nepaisant jų griuvimo, dar išsaugojo vietą pirmajame dešimtuose — olimpiadoje jie užėmė garbingą septintąją vietą.

Apie kai kurių Lietuvos sportininkų pasirodymus visai nesinori kalbėti, todėl ir kyla klausimas, kodėl tokie sportininkai įtraukiami į Lietuvos olimpinę komandą?

Šio leidinio teksto autoriai — Bronius Čekanauskas ir Paulius Jurkevičius, nuotraukos — Alfredo Pliadzio. Statistiką parengė Gintaras Nenartavičius. Tiržas — 3,000 egz.

Edvardas Šulaitis

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$120.00.

Foreign countries \$135.

Postmaster: Send address changes to

Draugas — 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mąžindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$65.00

• 3 mėn. \$45.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$135.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$60.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$70.00 • 1/2 metų \$53.00

• 3 mėn. \$35.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$80.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$40.00

Užsakant į Lietuvą:

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Tik šeštadienio laida oro paštu

Metams \$190.00 • 1/2 metų \$100.00

Tik šeštadienio laida reguliariu paštu

Metams \$68.00

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

redakcija@draugas.org

Administratorius

administracija@draugas.org

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba

• Redakcija dirba kas

nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais

• Redakcija už skelbimų tur

skelbimų kainos atskirai

gavus prašymą

• Redakcija straipsnius

Nenaudoti

Siunčiant

JAV Lietuvių Bendruomenė

www.lietuviu-bendruomene.org

JAV LB KULTŪRINĖS VEIKLOS REIKALAI

Dirželio 21 d. įvyko nuotolinis telefoninis posėdis, skirtas JAV LB Tarybos pirmininkės Marijos Remienės pokalbiui su LB apylinkių ir apygardų atstovais. Jį pravedė KV vicepirmininkė LB Plėtotos reikalams dr. Elona Vaišnienė.

Posėdyje dalyvavo Vladas Audėnas, Newark, NJ; Laima Šileikytė-Hood, New York; Danutė Balčiūnienė, Cape Coral, FL; Irena Vilimienė ir Aušrelė Sakalaite, Lemont, IL; sesuo Margarita Bareikaitė, Krašto valdybos vicepirmininkė religiniams reikalams, Putnam, CT; Birutė Vilutienė, Indiana; Monika Zakaitytė ir Algirdas Krygeris, Houston, TX; L. Tautkuvienė, Lombard, IL; Gintarė Ivaškienė, KV reikalų vedėja, Monroe, CT.

M. Remienės pranešimas išryškino Kultūros tarybos veiklą: puoselėjimą savo tautinę tradiciją, ieškome naujų, įdomių būdų, kaip ją perteikti įvairaus amžiaus ir „bangų“ lietuviams, ir mėginam ją sudominti kitataučius. Aukštus polėkius varžo finansinė padėtis. Lietuvių kalbos silpnėjimas ir vidurinėsios lietuvių kartos stagnacija yra stipriai paveikusių kultūrinių renginių lankymą ir jų lygį. Svarbiųjų renginių derinimas su Lietuvos vyriausybės ir nevyriausybėmis kultūrinėmis įstaigomis ir sambūriais duoda ypač gerų rezultatų. Kaip pavyzdį, M. Remienė paminėjo 2005 m. Spaudos atgavimo renginius 12 LB apylinkių ir keturiuose JAV universitetuose. Panašiai ruošiamasi bendradarbiauti minint Lietuvos vardo tūkstantmetį 2009 metais. LB vienetams bus praneštos minėjimų gairės ir tikimasi, kad LR Vyriausybė suteiks ir kultūrinės, ir pinigines paramas. Tarybos veikla yra priedas prie kultūrinių renginių, kuriuos LB apylinkės ir apygardos planuoja pagal savo sugebėjimus ir išgales.

Iš LB Kultūros tarybos veiklos M. Remienė dar minėjo atgaivintas Premijų šventes (Kultūros taryba išrenka laureatus ir surengia šventę. Lietuvių fondo atstovas tik įteikia laureatams LF premijas), Teatro festivalį, Jaunimo festivalį, Poezijos dienas, Karaliaus Mindaugo minėjimas 20 apylinkių, V. Kudirkos minėjimus, „Ažuoliuko“ choro koncertą, Gintaro parodą, Violetos Urmanavičiūtės-Urmana koncertą su simfoniniu orkestru, „Žuvėdros“ spektaklį. Dabar (su tuščiu tarybos išdu!) rugpjūčio 8 d. LB sudarytos ir išleistos 800 puslapių knygos „Lietuvių pėdsakai Amerikoje“ sutiktuvėms.

Kadangi knyga skiriama Lietuvai, posėdžio dalyviai gyvai dalinosi mintimis, kaip padėti knygai pasklisti Lietuvoje. Siūlyta ją dovanoti visų Lietuvos miestų bibliotekoms. O kaip su aukštosiomis mokyklomis, universitetais? Ar tuo pasirūpintų LR Švietimo ministerija? O JAV knygą gal platinti per šeštadienines mokyklas, renginius, parodas ir suėjimus? Knyga (su šimtais spalvotų nuotraukų) būtų šauni šventinė dovana. Kaina 20 dol.

Kultūros taryba stengiasi, kad svarbesnieji renginiai vyktų ne tik Čikagoje. Pasiūlyta apylinkėse aptarti atstovo kultūros reikalams reikalingumą ir šiuo reikalu diskusijas įtraukti į būsimos LB Tarybos darbotvarkę. B. Vilutienė, atsakė turbūt už visus, kad kiekviena apylinkė stengiasi atrasti būdų puoselėti kultūrą pagal savo išgales. A. Krygeris ir M. Zakaitytė pasidžiaugė, kad Houston LB pavyko pasiūlyti Vilniaus kvarteta, Muzą Rubackytę ir Lėlių teatrą iš Vilniaus, ir siūlė, kad kelios apylinkės ir kvietų atlikėjus ir rūpintųsi atlikėjų apnakvydinimu bendromis jėgomis. Būtina planuoti labai iš anksto vietovėse, kuriose nėra lietuviams priklausančių patalpų. Houston lietuvių

JAV LB Krašto valdybos narys su Tautinių mažumų ir išeivijos departamento gen. direktoriumi Antanu Petrausku. Iš kairės: dr. Elona Vaišnienė, Švietimo tarybos pirm. Dailė Polikaitienė, Kultūros tarybos pirm. Marija Remienė, A. Petrauskas, Krašto valdybos pirm. Vaiva Vebraitė, Sigita Šimkuvienė-Ross ir Asta Banionytė.

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Moralės ar politikos klausimas?

Po to, kai šios savaitės trečiadienį JAV prez. George W. Bush pirmą kartą pavartojo veto teisę, užblokuodamas Kongreso nutarimą skirti lėšų kamieninių ląstelių tyrimams, panaudojant užšaldytus kūdikių gemalus, per visą kraštą nuvilnijo diskusijų šurmūlys. Pagrindinis klausimas: ar prezidentas tai padarė dėl moralinių, ar dėl politinių įsitikinimų. Be abejo, šiuo klausimu pasiskandžių nuomonės yra stipriai pasidalijusios. Kol kas nelabai aišku, kurioje pusėje daugiau ir garsesnių balsų.

Nepaisant, kad prezidento nuomonė šiuo klausimu buvo seniai žinoma, Atstovų rūmai, kurių narių daugumą sudaro Respublikonų partija, pasiryžo su ta nuomone nesutikti. Kai prezidentui buvo pateikti balsavimo rezultatai, jis atsidūrė prieš dilemą: pasirašyti, ar vetuoti? Nepasirūpinti, kad dabartinė prezidento „populiarumo skalė“ siekia vos 40 proc., todėl reikėjo gerai pasvarstyti, ar verta dar labiau suerzinti konservatyviusius respublikonus, kuriems jis jau pirmojoje rinkiminėje kampanijoje pasizadėjo pasipriešinti bet kokiems nutarimams, pažeidžiantiems krikščioniškosios ir žmogiškosios moralės dėsnius. Pagal 2001 m. rugpjūčio 9 d. prez. Bush paskelbtą nutarimą, kamieninių ląstelių tyrimams tegali būti panaudoti apvaisinti kiaušinėliai, užšaldyti prieš šią datą. Žinoma, kyla klausimas: ar tie ankstesnieji gemalai nebe kūdikių, kad su jais galima daryti, kas tik patinka?

Savo nutarimą trečiadienį prez. Bush paskelbė Baltuosiuose rūmuose, gerai surežisuotame „spektaklyje“, apsuptas kūdikių, gimusių dirbtinio apvaisinimo būdu, jų tėvų ir kitų pritariantių prezidento nuomonei. „Aš jaučiu, kad peržengi šią ribą būtų klaida, — kalbėjo prezidentas, — ją peržengus, būtų be reikalo gilinamas sprūdis tarp mokslo ir etikos, o tai ilgainiui pakenktų visai mūsų valstybei“.

Istatymo šalininkai tvirtino, kad šiuo metu dešimtys tūkstančių kūdikių gemalų yra užšaldyta ir sandėliuojama. Ilgainiui didžioji

dalį jų vis tiek bus sunaikinta, tad būtų logiška tuos gemalus panaudoti medicininiams tyrimams, kurie galbūt atrastų naujus būdus padėti sergantiems nepagydomomis ligomis (diabetu, Alzheimer's, Parkinson's ir daugybe kitų). Apie 60 proc. Amerikos gyventojų remia tokius tyrimus ir nelaiko, kad apvaisinti kiaušinėliai yra „žmogus“, todėl juos sunaikinti ar panaudoti tyrimams nėra joks moralinis nusikaltimas. Žinoma, didžiausia parama ateina iš žmonių, kurie patys ar jų mylimi asmenys yra paliesti nepagydomų ligų bei negalių. Kai žmogus ar jo artimas šeimos narys kenčia, ne visi įstengia galvoti logiškai ar morališkai.

„Kūdikių nėra daiktas, kurį galima panaudoti kaip kam patinka“, — sakė prez. Bush Baltųjų rūmų salėje, tačiau nemaža dalis net žymiųjų gydytojų nesutaria klausimu: ar tie apvaisinti kiaušinėliai, užšaldyti mėgintuvėliuose, tikrai yra „kūdikių“.

Idomu, kad prez. Bush yra vienas tik tarp kitų septynių JAV prezidentų, panaudojusių veto teisę. Visi ankstesnieji atvejai įvyko seniai — prieš 1881 metus! Keturi iš veto teise pasinaudojusieji prezidentų Baltuosiuose rūmuose išbuvo tik kadencijos dalį, o „tikrieji“ prezidentai buvo John Adams, Thomas Jefferson ir John Quincy Adams. Daugumos šių prezidentų veto buvo neveiksmingi, nes Kongresas savo balsais juos galėjo panaikinti. To, deja, neatsitiko su prez. Bush veto: pritrūko 51 balso (reikėjo dviejų trečdalių daugumos), kad jis taptų negaliojančiu — 51 respublikonų, 183 demokratų ir vienas nepartinis balsas buvo už veto panaikinimą, o tarp 193, palankių prezidento sprendimui, buvo ir keturi demokratų balsai.

Gera, kad pasauliečiai rūpinasi moralės ir etikos klausimais, tačiau būtų dar geriau, jeigu tais klausimais griežčiau ir daug dažniau pasisakytų katalikų ir krikščionių apskritai dvasininkija. (Apie dirbtinį apvaisinimą Bažnyčios nuomonė yra aiški.)

vių aukšto muzikinio lygio koncertuose gausiai lankosi ir amerikiečiai.

Buvo siūlymas paskaitoms anglų kalba apie lietuvių paveldą kvieštis ir pirmosios lietuvių imigracijos kartos paskaitininkus, paskaitas rengti miestų bibliotekose. Buvo siūlymas rodyti vaizdajuostes apie Lietuvą. Ses. Margarita ypač rekomendavo profesionaliai paruoštą „In Love with Lithuania“. Pageidauta, kad Krašto valdyba praneštų apylinkėms, kur galima šią vaizdajuostę įsigyti.

Iškilo klausimas, ar Lietuvos ambasada ir konsulatai negalėtų Kultūros tarybai iš anksto pranešti apie iš Lietuvos atvyksiančius kultūrininkus. Pageidauta, kad LR ambasados kultūros atašė dalyvautų

JAV lietuvių kultūriniame gyvenime. Vl. Audėnas sakė, kad Vasario 16 d. minėjimui iš LR ambasados gavęs labai gerai paruoštą lankstinuką „Discover Lithuania“, kurį verta dalinti šeštadieninėse mokyklose bei apylinkių renginiuose.

Baigiant pokalbį, dalyviai reiškė nepasitenkinimą, kad lietuvių žiniasklaidoje neminima, jog dainų šventė yra JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenių renginys. Buvo tikimasi, kad šventės metu ir jos programoje tai bus atitinkamai pažymėta.

Nuotoliniame posėdyje jautėsi nuoširdus noras bendradarbiauti ir savo tarpe, ir su JAV Kultūros taryba.

LB informacija

Apmastymai iš Ellicott miestelio

IUOZAS GAILA

Gyvenu Maryland valstijoje labai sename, veik istoriniame Ellicott miestely, kuris yra ketvirtas dešimties „Geriausiai gyventi Amerikoje vietų“ sąrašas (CNN.MONEY America's Best Places to Live). Visai netoli mano namų yra moderni katalikų bažnyčia, į kurią pėstute galime nueiti, bet sekmadieniais veik valandą važiuojame klausyti lietuviškų Mišių į Baltimore, nors ši yra tapusi tiesiog žudikų sostine (42 nužudymai šimtui tūkstančių gyventojų!). Nedaug mūsų susirenka į tas pamaldas, nes esame išsibarstę po priemiesčius, be to, Mišios 8:30 val. ryte, tai kitiems ir per anksti. Tačiau turime chorelį, kad ir nedidelį, bet jo nariai nepasiduoda ir kiekvieną sekmadienį gieda. Jau nuo 1991 m. neturime lietuvių kunigo, bet šią buvusią lietuvių Šv. Alfonso bažnyčią aptarnauja aštuoniasdešimtmetis amerikietis monsinjoras A. W. Bastress, padedamas diakono H. Mills. Monsinjoras — tiesiog nuostabus kunigas. Kiek galėdamas, jis stengiasi, kad Mišios, krikštynos ar laidotuvės būtų kuo lietuviškesnės. Rūpinasi, kad Mišių metų būtų lietuviškai skaitovai, o pats su diakonu yra pramokę ir dar vis mokosi bent maldų pradžia lietuviškai. Kartais, man patarnaujant jam Komunijos dalinime, jis sudejuoja: „Oh my, mister Gaila, I forgot again. How do you say Body of Christ?“, „Kristaus kūnas, Monsignor“. „That is right, Kristus kunas, Kristus kunas“. Ir jis, dalindamas Komuniją, tą sako, net jei priimantysis yra nelietuvis, bet juodaodis. Jis taip pat labai muzikalus: vargonais tikras virtuozas. Pastaraisiais metais Baltimore ir Washington studijas gilino kunigai iš Lietuvos, ir veik kartą per mėnesį atnašaudavo mums Mišias. Monsinjorui ta proga lipti ant „viškų“ ir groti vargonais lietuviškas giesmes, akompanuojant, ar net nustelbiant

mūsų chorelį. Įdomiausia, kai matau jį ir diakoną atnašaujant Mišias ir tuo pačiu giedant, tai pritariant lietuviškas giesmes giedančiam mūsų choreliui.

Birželio 28 d. Washington, DC, vyko atsisveikinimas su kun. Vaidotu Labašausku, baigusių studijas ir grįžtančiu į Lietuvą, taip pat su ambasadoriumi Vygaudu Ušacku ir kitais ambasados darbuotojais, kurių kadencijos laikas JAV užsibaigė. Atsisveikinimas prasidėjo Mišiomis amerikiečių Šv. Trejybės (Epiphany) bažnyčioje Georgetown, Washington, tęsėsi bažnyčios salėje. Toje bažnyčioje, išskyrus vasarą, paskutinę mėnesio sekmadienio popietę Washington lietuviai turi lietuviškas pamaldas. Ir taip, ryte pasimeldę Baltimore, po pietų patraukėme į Washington. Bažnyčią pasiekėme po pusantros valandos kelionės, nežmoniškai karštą dieną, gerokai užkimštą keliu ir šiek tiek pavėlavę; jau pradėjus kun. V. Labašauskui skaityti Evangeliją. Kartą per mėnesį jis atvykdavo atnašauti Mišių pas mus į Baltimore ir visada malonu buvo girdėti taisyklingą kalbą aukojamas Mišias ir sakomą pamokslą. Tad ir dabar, klausydamas jo pamokslų, mačiau, kokia ta mūsų kalba man brangi ir kaip jos pasigendu, gyvendamas tarp amerikiečių, kad net ir nebūdamas davatka, į dvejus pamaldas sekmadieniais važiuoju, ir kaip gaila, kad jis išvyksta. Užsibaigia pamokslas ir skaitovas išeina skaityti visuotinės tikinčiųjų maldos, bet tiesiog netikiu savo ausimis: skaito angliškai! Kodėl gi? Apkarsta man likusi Mišių dalis. Baigiasi pamaldos ir renkamės salėje vaisėms, atsisveikinimui. Sveikas protas man sako, kad užmirščiau apie angliškai atkalbėtą tikinčiųjų maldą, bet kur aš užmiršiu, pyktis nugali. Pamatęs skaitovą, prisiartinu ir tuoj, be įžangų, dėl tos anglų kalbos. Skaitovas nustemba, kad tai man užkliuvo, jis visada taip skaito,

nes yra daug nesuprantančių lietuviškai. Mosikuoju rankomis, rodau į susirinkusius, į ambasados tarnautojus su šeimomis, į jaunos veidus, aiškiai naujai atvykusius iš Lietuvos, na, ir mus, senokus, tad kur tie nesuprantantieji lietuviškai? Vienas, kitas svečias? Ir taip, žodis po žodio, abu pradėdame karščiuotis. Skaitovas pykteli ir įsikarščiaęs grasina, kad daugiau šiomis pamaldomis nesirūpinsiu, gali pats rūpintis, atvažiuoti, skaityti, kaip nori... Pakeliui namo, išgyvenau ir priekaištavau sau, kad užsiuolau žmogų, besirūpinantį lietuviškomis pamaldomis Washington lietuviams, nors pats žinau, koks yra nedėkingas visuomeninis darbas ir kaip dažnai tenka susilaukti kartos kritikos, o padėkos retai. Tiesiog norėčiau grįžti ir atsiprašyti...

Šiame interneto amžiuje su daug kuo tenka susirašinėti. Užkliūnu už vieno laiško: „Šiomet per Sekmines Šv. Jonų bažnyčioje Vilniuje, puikus kunigas Saulaitis aukojė šv. Mišias. Sekminių iškilmėse bažnyčia buvo pilna baltų balionų ir nežemiškais balsais angliškai bliovė kažkokias Amerikos juodųjų giesmes. Labai neilgai teiškenčiau, greitai pabėgau ir nuėjau į mažytę bažnytelę netoli lenkų Šv. Dvasios bažnyčios, kurioje dabar yra šv. Faustinos paveikslas. Ten, kaip visada, daug jaunimo giedoja visai paprastai lietuviškas naujas giesmes, labai gražiai pritariant gitarai, o bažnytelė buvo išpuošta berželiais.

Visada gerbiau kun. Saulaitį, tad šito iš jo visai nesitikėjau. Kaip sakiau, aš pabėgau iš bažnyčios labai greitai, mano vyrams bandė išskentėti truputį ilgiau, bet, sako, jam nuo didelio garso pradėjo skaudėti galvą. Tarp kitko, balsai buvo labai geri, išlavinti. Bet tas garsas, dar angliškai! Argi tokioje aplinkoje? Kadai Bažnyčia buvo kaltinama Lietuvos lenkinimu, nejaugi dabar atėjo laikas ją amerikoninti su juodųjų atspalviais? Mes, daug metų gyvendami Čikagos priemiestyje, netoli katalikiškos bažnyčios, joje buvome gal tik vieną ar du kartus. Visada važiuodavome į lietuviškas Mišias jėzuitų koplyčioje Jaunimo centre Čikagoje, arba į Lemonto Pal. J. Matulaičio misiją, nors buvo gerokai toliau. O dabar čia, atvažiuavę į Lietuvą, ką išgirstame! Gal ir daugiau kam nors tas nepatinka ir Saulaitis išprašytas į Lietuvą...

Už kelių dienų klausau per Lietuvos radiją „Mažosios studijos“ religinės programos, joje pokalbis su kun. Saulaičiu. Jis pasakoja apie Sekminių Mišias Šv. Jonų bažnyčioje. Bažnyčia buvusi sausakimša, Mišios trukusios pusantros valandos, chorams giedant amerikietiškus „gaspelius“ (Gospel), pajvairinant judesiais. Sutraukti žmonės, o ypač jaunimą, į bažnyčią pasinaudota išsiuntinėtais kvietimais. Buvo paruošti balionai su vaikų vardais ir atėjusieji buvo jais apdovanoti. Nespėjau viso pokalbio įsirašyti į „kompą“, bet buvo ilgiau kalbama apie naujus būdus tikinčiųjų pritraukimui į bažnyčias. Pabaigoje abu pašnekovai pasidžiaugė, kad „Lietuva mokosi“. Taip, Lietuva mokosi, bet kaip ir ko? Kai kuriems iš mūsų taip sunku suprasti to mokslo naudą.

Prisimenu savo rašinį 1994 m. „Drauge“: „...Štai katalikiškos laidos valandėlė. Kunigas su seneliais, su

vaikais. Seneliams teikiamas šiltas valgis, dvasinė parama. Su vaikais kunigas gieda. Bet ką jie gieda? Ogi amerikietiška „Glory, glory hallelujah!“ Ne tik gieda, bet ir ploja. Gal ne taip entuziastingai, kaip juodukai Amerikoje, bet ploja ir kraiposi. Ką gi, gal Dievuliui angliška giesmė su plojimais ir geriau patinka...”

Daug ką, tokiems kaip aš, sunku suprasti. Štai, rašydamas šį straipsnį, atsisuku per internetą transliuojamą Lietuvos radiją (Tai Lietuvos valstybinis, mokesčių mokėtojų pinigais išlaikomas radijas, pavadintas Lietuvos Nacionaliniu radiju) ir ką aš girdžiu: nagi tarptautinę, daugiausia anglišką populiarią muziką. Galvoji, kad turintieji kompiuterius ir prieinantieji prie interneto, gali klausyti begalę radijo stočių, tad kam Lietuvos radijas internetu turėtų transliuoti nelietuvišką muziką? Per Lietuvos radiją taip pat transliuojama religinė programa, vadinama „Mažoji studija“, kurioje girdėjau ir anksčiau minėtą pokalbį su kun. A. Saulaičiu. Ši religinė programa pradėdama muzikiniu įvadu. Galvojate, kad kokiu lietuvišku kūriniu? Kur ten! Grojama instrumentinė versija populiaraus šedevriuko „Aranjuez Con Tu Amor (Aranjuez'e su tavo meile) iš 1939 m. Joaquin Rodrigo sukurtu Koncerto gitarai. Tai vienas iš mano mėgstamiausių gabaliukų, kurio dažnai klausau, dainuojamo Sarah Brightman. Daina, kai krentant bespalviams lapams, prisimenamas turėtas meilės romanas Aranjuez mieste. Nuostabiai graži daina, bet ką ji bendro turi su religine programėle per radiją? O kodėl nepanaudojus ko nors iš mūsų klasikinės muzikos kūrėjų? Bet kaip griebiesi lietuviško kūrinio eterio bangomis, jei Sekminių Mišiose meldžiamasi klausant Amerikos juodųjų „gaspelių“! Tikrai neniekinu juodųjų religinių sektų giesmių, neniekinu tik jiems įgimto ritmo pojūčių besikraipant ir tikiu, kad Dievuliui toks Jo garbini mo būdas patinka. Bet taip pat tikiu, kad Jam patinka ir mūsų liūdno giesmės, mūsų rimtis ir susikaupimas Jo namuose.

Prieš porą metų į Baltimore lietuviškas Mišias, ypač pasirodžius lietuviui kunigui, susirinkdavo būrelis jaunų merginų ir vaikų, atvykusių iš Lietuvos. Jie mielai pabūdavo Mišių skaitovais, o vieną kartą dvi merginos pasisiūlė sugiedoti giesmę. Paprašiau, kad atėtų giedoti už grotelių prie mikrofono, bet abi pyktelėjo: „Ką jūs, norite iš šv. Mišių padaryti šou!“. Jos giedojo ant „viškų“.

Į Dainų šventę atvykęs Klaidėdos „Aukuro“ choras birželio 24 d. lankėsi Washington, DC, o kitą rytą, LB Baltimore apylinkės pirm. Gintaro Buivio pakviestas, atvyko giedoti lietuviškose Mišiose Baltimore. Keturiasdešimties jaunų žmonių chorui užgiedojus „Pulkim ant kelių“, nepajutau kaip sudrėko mano akys. Sujaudintas amerikietis klebonas po kelis kartus dėkojo chorui, kviesdamas jį atvykti vėl ir vėl. Einant iš bažnyčios, dr. Nijolė Carroza-Brazauskaitė braukė ašaras: „Negaliu, Juozai, susilaikyti neverkus“. Belydėdamas choristus į autobusą, užklausiau jų, kur jie važiuos dabar. „Į Brooklyn, šį vakarą vienoje negrų bažnyčioje giedosime 'gaspelius'. Jau antrą kartą jie mus kviečia“. Ak, tie „gaspeliai“.

Idomioji Lietuva — Mozės paminklas Kernavės bažnyčios įven-toriuje.
Jono Urbono nuotrauka.

PLAUKIMAS GYDO

Maudynės vandenyje – vienas didžiausių vasaros malonumų ne tik vaikams, bet ir suaugusiems.

Plaukimas yra ne tik gyvybiškai būtinas įgūdis, bet ir puiki fizinio aktyvumo forma, turinti teigiamą poveikį sveikatai.

Plaukimas tiek vaikui, tiek suaugusiajam teikia daug emocijų. Žmogaus kūnas gali laikytis vandenyje neskęsdamas. Įkvėpus oro didėja krūtinės ląstos apimtis, kūnas pasidaro lengvesnis už išstumtą vandenį ir neskęsta. Tačiau norint ilgiau išbūti vandens paviršiuje, reikia papildomai judinti rankas ir kojas, išlaikyti teisingą kūno padėtį.

Treniruoja kraujagysles

Vanduo grūdina organizmą, padeda apsisaugoti nuo peršalimo ligų – tai yra treniruojamas termoreguliacijos aparatas, didinamas organizmo atsparumas šalčiui.

Grūdinimasis šalčiu teigiamai veikia širdies ir kraujagyslių sistemą, kvėpavimą, gerina medžiagų

apykaitą, bendrą organizmo tonusą. Reaguodamos į šaltį, odos paviršiaus kraujagyslės susiaureja, organizmas per odos paviršių mažiau atiduoda šilumos aplinkai, 3–6 kartus aktyviau vyksta medžiagų apykaita, padidėja šilumos gamyba ir kraujagyslės odos paviršiuje vėl išsiplėčia.

Per daug – nesveika

Ilgiau būnant šaltame vandenyje, kraujagyslės susiaureja, apsaugodamos organizmą nuo peršalimų, atsiranda drebulys, pamėlynuoja lūpos. Tai signalizuoja pusiausvyros tarp šilumos gamybos ir gavybos sutrikimą. Per ilgą buvimą šaltame vandenyje gali daryti neigiamą poveikį sveikatai.

Sistemiškai maudantis žmogaus kraujagyslės išsiugdo savybę prisitaikyti prie greitai besikeičiančių temperatūros svyravimų. Žmogus pripranta ilgesnį laiką būti žemesnės temperatūros aplinkoje. Odos ir kūno temperatūra vandenyje krinta

mažiau, greičiau tampa tokia pat po maudymosi.

Greitina kraujotaką

Plaukimas taip pat turi reikšmės ekonomiškam širdies kraujagyslių darbui. Šaltas vanduo, veikdamas termoreguliaciją ir su ja susijusį medžiagų apykaitos procesą, pagreitina kraujotaką, o vandens spaudimas, jo pasipriešinimas daro poveikį širdies darbui ir kraujotakai. Reguliariai užsiiminėjant plaukimu, stiprėja prieširdžių ir skilvelių raumeninis audinys, tolygiai jų tūris, dėl to širdis sugeba ekonomiškai dirbti, tuo gerindama visos kraujotakos sistemos veiklą.

Didina plaučių tūrį

Plaukimas yra gydomoji priemonė įvairaus laipsnio stuburo iškreipimams šalinti, pagerinti susilpnėjusių plaučių būklę, po kurių ligų.

Plaukiant kvėpavimas yra su-

dėtingesnis nei normaliomis sąlygomis, nes iškvėpimas atliekamas į vandenį. Todėl plaukimas yra puiki priemonė treniruoti kvėpavimo aparato raumenis. Gilus ir ritmiškas kvėpavimas didina gyvybinį plaučių tūrį. Sportuojančių vaikų plaučių ventilacija 20–30 proc. didesnė negu nesportuojančių.

Plaukiant atliekami ritmingi kojų ir rankų judesiai, dalyvauja daugelis raumenų, kurie paprastai būna mažiau įtraukti į darbą. Plaukimas stiprina atramos ir judėjimo aparatą, viso kūno raumenyną, ugdo taisyklingą laikyseną, padeda išvengti plokščiapėdystės. Nugaros, krūtinės, pilvo raumenys vystosi simetriškai. Plaukiant kūnas yra horizontalioje padėtyje, dėl to atsipalaiduoja daugelis raumenų, sumažėja stuburo apkrovimas. Vaikų stuburas dar tik formuojasi ir yra elastingas su natūraliais iškrypimais, kurie dar neužsifiksavo ir juos galima pašalinti plaukimu.

„Klaipėda“

Čia gal reikėtų skaitytoją supažindinti su kita blogybe – su pasaulyje tokią blogą reputaciją įgijusia „apartheid“ politinė sistema, kurią Nacionalistų partijos Pietų Afrikos vyriausybė buvo įvedusi kaip beveik 100-procentinę rasių segregaciją. Etimologiškai „apartheid“ yra kilęs iš olandiško žodžio „apart“, kas reiškia – atskiras. Tas žodis vėliau įėjo į Afrikaans kalbą, o iš ten įsitvirtino ir anglų kalboje po to, kai jis pirmą kartą pasirodė Cape Town dienraščio „Cape Times“ 1947.10.24 laidoje. Žodynuose „apartheid“ paprastai yra apibūdinamas šitaip: „Oficiali politinė, teisinė ir ekonominė nebaltojos rasės žmonių diskriminacija, anksčiau plačiai propagauta ir vykdyta Pietų Afrikos valstybėje“.

Anton, mūsų gidas, pripažįsta, kad „apartheid“ buvo blogas dalykas, kad baltieji, įsitikinę, jog juodoji rasė bus visuomet žemesnė už baltąją, per tiek metų nė nenorėjo, ar bent nesugebėjo, juoduosius patraukti prie geresnio ar kultūringesnio gyvenimo, ir kad už dabartines Pietų Afrikos problemas yra atsakingi tik baltieji. Bet tuojuo pat priduria, kad jo paties tėvas su juo nesutinka, atkakliai sakdamas, jog „baltųjų valdžia buvo geresnė, jie žinojo, ką daro“. Taip, kaip Lietuvoje kai kas sako: „Prie rusų buvo geriau“.

Važiudami link garsiojo Soweto (South Western Township), dairomės ir stebime modernius Johannesburg miesto pastatus. Pro akis slenka dangoraižiai, Carlton centras, 50 aukštų, tai aukščiausias pastatas visoje Afrikoje, po to matyti didingas Nelson Mandela vardo tiltas. Johannesburg įsikūrė 1886 m., kai tose apylinkėse buvo rasta aukso. Jau po metų čia aukso karštligiškai ieškojo 10,000 darbininkų. Pats miestas greitai išaugo iki didmiesčio su 900,000 gyventojų, bet kai 1995 m. prie jo prijungė visus 400 priemiesčių, gyventojų skaičius išaugo iki 3 milijonų, panašiai kaip ir Čikagos, nors ploto atžvilgiu jis gerokai mažesnis, nes

ŽMONĖS IR ŽVĖRYS

ALEKSAS VITKUS

Nr. 3

žmonės, ypač juodieji, čia gyvena labai susispaudę.

Soweto „township“

Mums buvo įdomu iš arti pamatyti garsųjį juodųjų Soweto miestelį gerokai toliau nuo Johannesburg miesto centro, į pietų vakarus, kur mažame, vos 25 kv. mylių, plote gyvena per tris milijonus žmonių, beveik be išimties – grynai juodieji. Tai plotas maždaug kaip Čikagoje tarp Brighton ir Marquette parkų, ir tarp Western ir Harlem gatvių! Koks skruzdėlynas, kuriame net 25 proc. neturi darbo! Vadinamieji „spalvotieji“ (maišytos rasės), ir kilę iš Azijos gyvena dar toliau į pietų vakarus, miestelyje, vardu Lenasia. Ten nevažiavom.

Tik įvažiavus į Soweto, vaizdas staiga pasikeičia. Nors keliai yra, bet šaligatvių nematyti. Nematyti nei žolės, nei krūmų, tik takučiai, dažnai paskendę balose. Anuometinė baltųjų vyriausybė, norėdama atskirti juoduosius nuo baltų, atrodo, yra pristačiusi gausybę mažų, pigių namukų, kuriuose gyvena po 12–16 žmonių, priešingai negu didieji Čikagos didnamiai („projects“) su tūkstančiais gyventojų viename pastate. Sako, kad dabar juose daug kur viduje yra įvestas vandentiekis, nors mes to negalime patikrinti. Matyti lauko tualetai ir daug kur į namus įvestos elektros linijos. Benamiai juodieji, kurie dar neturi jokių namų, gyvena palapinės ar iš lentų suręstose pašiūre, dengtose surūdijusia skarda, prilaikoma kelių, ant stogo užmestų akmenų. Tai yra vadinamieji „squatters“ (angl. squat – tupėti). Žmonių, kaip skruzdžių, geriau sakytiau – kaip pingvinų. Visi eina šen, eina ten, vaikai zuja. Azijatų ir mišrios rasės žmonės gyvena šiek tiek geriau. Čia viešpatuoja šešėlinė ekonomika, niekas nemoka mokesčių. Tai vadinamieji garsieji „townships“.

Negalima sakyti, kad valdžia nesistengia. Priešingai, po 1994 metų valdžios pasikeitimo Soweto buvo įrengtas

vandentiekis, pastatyti lauko tualetai. Valdžia pažadėjo visiems parūpinti cementinių blokų namelius su tualetais, čiaupais ir elektra. Praėjo dešimt metų, milijonai gavo tuos minimalius patogumus, bet liko dar milijonai, kurie jų nekantriai laukia. Kai tos kantrybės pritrūksta, vyksta demonstracijos, barikaduojami keliai, deginamos padangos, svaidomi akmenys, į tai policija (juodųjų) atsako geliančiomis kulkomis, nors kol kas tik guminėmis.

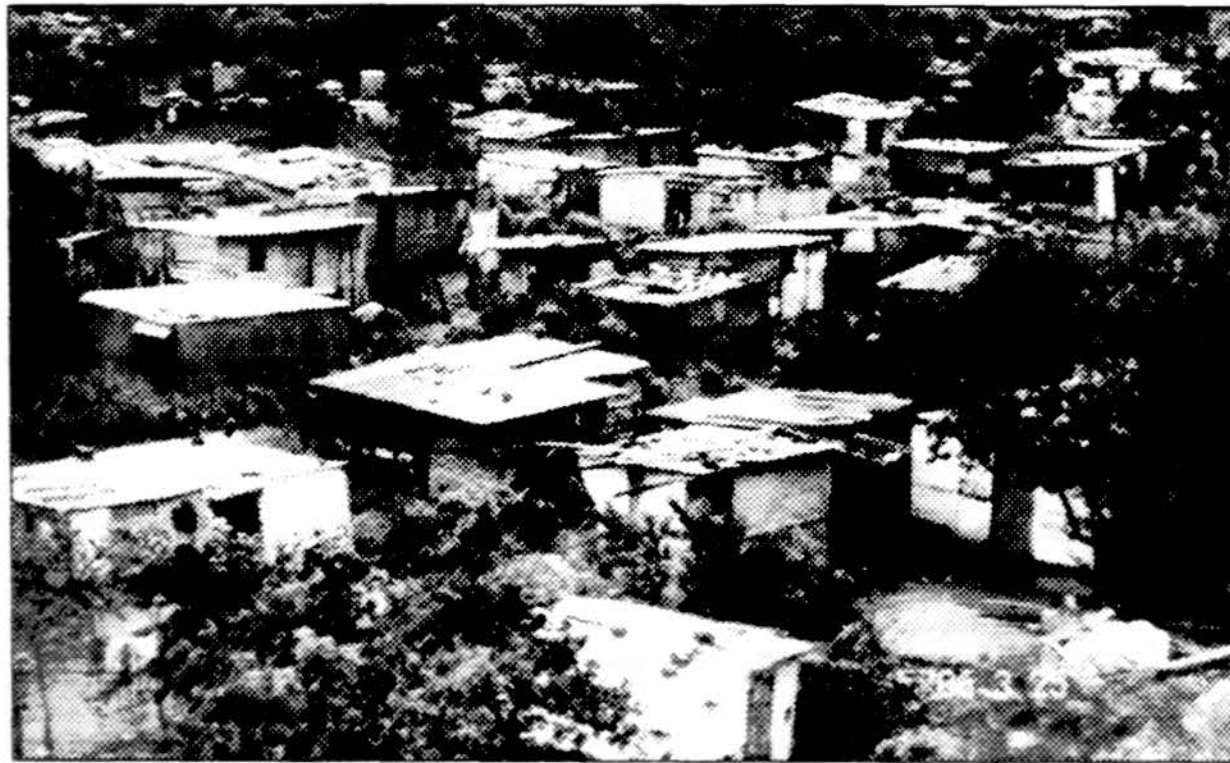
1976 m. Soweto prasidėjo didelės riaušės, kurios po truputį privedė prie baltųjų vedamos „apartheid“ ar segregacijos politikos pokyčių. Tų pačių metų birželio 16 d. baltųjų policija atvėrė ugnį į demonstruojančius mokyklinio amžiaus vaikus, kurių šimtai žuvo, jų tarpe ir jaunuolis Hector Pieteron. Aplankėme jo vardo muziejų, kuriame santūriai, bet labai iškalingai ir plačiai, pavaizduota visa juodųjų dėl savo teisių kovos istorija. Prie to jaunuolio dar grįšime, kai lankysime jo vardo mokyklą Stellenbosch miestelyje.

Po to sustojome pietums man labai nepatikusiam, nedideliame ir tamsiame „Wandie's“ restorane, kur reikėjo vos ne pirštais sau pasirinkti maisto. Gal geresnio Soweto mieste ir nėra? Kadangi už pietus mokėjo Anton, o mes tik už alų, tai prie mūsų priėjęs padavėjas sako: „Pay“, o vienas iš mūsų juokaudamasis atsakė: „Crime doesn't pay“. Pavalgę tęsėme miesto apžiūrėjimą, bet aš jau tam ūpo nebeturėjau. Dar daugiau skurdo, vargo ir purvo. Naujoji valdžia nuo 1990 m. pradėjo Soweto gyventojams statyti kiek geresnius namukus, pro kurių retai pasitaikančius rajonus irgi pravažiavome, tikėdami, kad gal ir net Soweto gyventojai kada nors išbrisi iš purvo, neturto ir nusikaltimų.

Soweto dar „apartheid“ laikais buvo žinomas savo nusikaltimais, bet nuo 1994 m. nusikaltimų skaičius čia taip išaugo, kad miestas laikomas pačiu pavojingiausiu visame pasaulyje. Nepaprastai greitai augant juodųjų gyventojų skaičiui, jie pradėjo veržtis į Johannesburg miestą, kartu atsinešdami ir savo problemas, kaip plėšimus, vagystes ir pan. Baltieji pradeda kraustyti į tolimus, bet saugesnius priemiesčius, ar lieka mieste ir samdo sargybą.

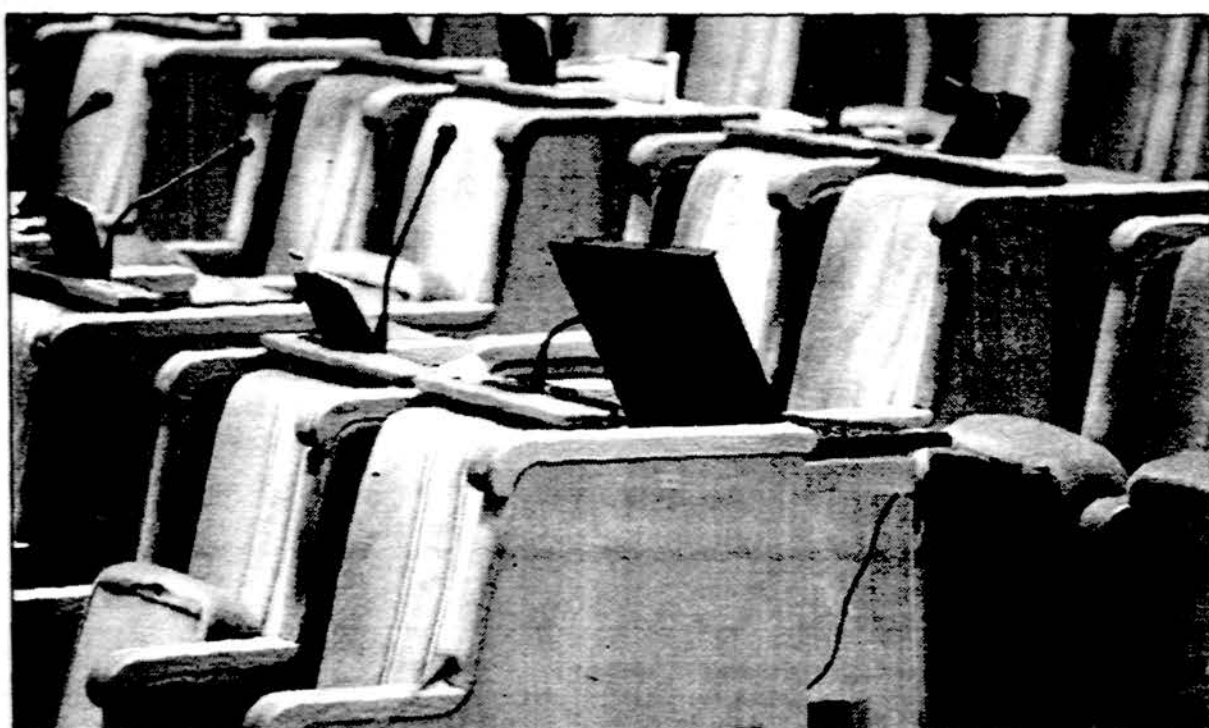
Grįžome į savo viešbutį, vardu „Protea Wanderers“, kuris yra saugiam šiauriniame Illovo priemiestyje. Pritrenkti matytų Soweto vaizdų ir gal paveikti labai atsargiai mums Anton sakomų perspėjimų važiuoti į Johannesburg miesto centrą tik taksi, ir niekur nevaikščioti be grupės, likusią dienos dalį praleidome viešbutyje. Ar ne keista, bet po tą didžiulį miestą taip beveik ir neteko pasi- vaikščioti, nes rytoj jį jau paliekame. Pasitenkinome viešbučio restoranu, kur turėjome pirmą bendrą susipažinimo vakarienę, kurios metu teko paragauti nepaprastai skanios, ant grotelių keptos „Kingklip“ žuvies, panašios į ungurį, bet dar skanesnės už mano mėgstamą upetakį (trout).

Bus daugiau.

Soweto „Township“ lūšnos.

Seimas užbaigė politinį sezoną

Seimo posėdžių salė ištuštėjo.

Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

Vilnius, liepos 19 d. (ELTA) — Trečiadienį Seimas užbaigė pratestą, kovo 10 dieną prasidėjusią, Seimo pavasario sesiją. Politinio sezono pabaigos proga parlamentarai tradiciškai sugiedojo Lietuvos himną.

Pasibaigusi sesija į šalies istoriją įeis pirmiausia dėl to, kad pirmą kartą naujausioje politinėje istorijoje sudaryta centro kairės mažumos Vyriausybė. Jai vadovauja Gediminas Kirkilas.

Šios sesijos metu parlamentas surengė 68 Seimo posėdžius, priėmė beveik 200 įstatymų, per 100 nutarimų, 10 rezoliucijų.

Pavasario sesijoje Seimas išklaušė metinį prezidento pranešimą apie padėtį Lietuvoje, šalies vidaus ir užsienio politiką, Vyriausybės metinę

ataskaitą. Parlamentarai nustatė savivaldybių tarybų rinkimų datą, priėmė Konstitucijos pataisą, susijusią su euro įvedimu, eurointegraciniai įstatymai, daug dėmesio skirta įstatymams, reglamentuojantiems socialines bei ekonomikos sritis.

Seimo nariai po įtempto politinio sezono ketina šiek tiek atsikvėpti. Apie galimybę surengti neeilinę Seimo sesiją parlamentarai šiuo metu negalvoja, nebent tą daryti priverstų politinės aplinkybės.

Pagal Konstituciją, Seimas kasmet renkasi į dvi eilines — pavasario ir rudens — sesijas. Pavasario sesija prasideda kovo 10 dieną ir baigiasi birželio 30 dieną. Rudens sesija prasideda rugsėjo 10 dieną ir baigiasi gruodžio 23-iają.

Paskirti premjero patarėjai

Vilnius, liepos 20 d. (BNS) — Premjeras Gediminas Kirkilas paskyrė du pirmuosius savo komandos patarėjus bei sekretoriato vadovę.

Kaip patvirtino šaltiniai Vyriausybėje, premjero vyriausiojo patarėjo trečiadienį paskirtas prieštarigai vertinamas socialdemokratas Juozas Bernatoniš, o kitu patarėju paskirtas Saulius Spėčius. Abu jie dirbo ir Algirdo Brazausko Vyriausybėje.

Sekretoriato vadovė, kuri taip pat yra politinio pasitikėjimo pareigūnė, paskirta iki šiol šias pareigas ėjusi Džiuljeta Žiugždienė.

Vienas socialdemokratų vadovų J. Bernatoniš siekė diplomato karjeros, ir buvusi A. Brazausko Vyriausybė net buvo pateikusi šalies vadovui teikimą skirti jį ambasadoriumi Estijoje, tačiau prezidentas V. Adam-

kus iki šiol nepasirašė dekreto dėl šio paskyrimo.

Tuo tarpu premjeras Gediminas Kirkilas ketvirtadienį tvirtino, kad kol kas dar nėra suformavęs naujos Vyriausybės komandos.

„Apie Vyriausybės komandą leiskite man pamąstyti iki savaitgalio. Aš tikiuosi, bent jau žinosiu, ką kviečiu ir kas bus“, — po Vyriausybės posėdžio žurnalistams sakė premjeras.

Jis tikisi komandą suformuoti kitą savaitę.

S. Spėčius buvo Vyriausybės sudarytos derybų su „Jukos“ grupės narys. Kol kas jis yra vienintelis iš trijų buvusių derybininkų, likęs valstybės tarnyboje. Manoma, kad jis ir toliau Vyriausybėje koordinuos „Mažeikių naftos“ pardavimo Lenkijos naftos susivienijimui „PKN Orlen“ sandorio užbaigimo reikalus.

Prezidentas neišmoko „daužyti kumščiu“

Atkelta iš 1 psl.

Vėliau ši taryba buvo pervadinta į Koalicinę tarybą. Pastaruoju metu jos posėdžiai nevyko.

Pirmuosius metus vis dar nori išbraukti

Metinėje spaudos konferencijoje V. Adamkus prisiminė prieš metus pasakytus žodžius, kad norėtų pirmuosius prezidentavimo metus išbraukti. Prezidentas sakė nesigailintis šių žodžių, nes „šio pusmečio įvykiai yra pastarųjų metų pasekmė“.

„Pernai valdžios koalicijoje vykusios trintis, sunkiai nuslepami nesutarimai, nesibaigiantys skandalai kėlė visuomenėje netikrumą dėl Vyriausybės ateities. Visa tai baigėsi jos griūtimi, vos man pareiškus nepasitikėjimą dviem ministrais“, — kalbėjo prezidentas.

Jis tikisi, kad trečiadienį prisiekusi Vyriausybė įrodys gebėjimą dirbti ir pateisinti „su dideliu avansu jai suteiktą pasitikėjimą“.

Kartu prezidentas pridūrė tikėjimą, kad opozicija, prižiūrodama Vyriausybės veiklą, netrukdytų jai „smulkmenišką kritiką“.

Tikisi pertvarkyti komandą

Spaudos konferencijoje apžvelgdamas savo nuveiktus darbus, V. Adamkus džiaugėsi, jog pavyko išjudinti diskusiją dėl teismų veiklos, šalies vadovas taip pat tikisi, kad jo pastangos suteiks postūmį įstrigusiai švietimo reformai.

Prezidentas taip pat akcentavo, jog reikia pakeisti sveikatos reformos kryptį ir kad jos vykdytojais pirmiausia turi pamatyti žmogų.

Prezidentas Valdas Adamkus tikisi, kad likusi vasaros dalis bus politiškai ramesnė ir jis turės laiko pertvarkyti savo komandą.

„Buvau užsibrėžęs iki antrųjų kadencijos metų pabaigos pertvarkyti savo komandos struktūrą. Vakarų demokratijos šalyse yra įprasta, kad praėjus tam tikram laikui, būna pertvarkomas štabas“, — sakė V. Adamkus.

Tačiau, kaip pabrėžė šalies vadovas, „didesnių problemų iškilo Vyriausybės komandai“, todėl jis prioritetais skyrė ministrų kabineto sudarymui ir įtvirtinimui.

Dabar V. Adamkus tikisi, kad vasara bus ramesnė ir jis galės daugiau dėmesio skirti savo komandos

atnaujinimui.

„Aš tuo reikalu jau esu padaręs atitinkamus žingsnius ir galiu tvirtai sakyti, jog vedu pasitarimus su tam tikrais asmenimis, kuriuos kviesiu į komandą. Tikiuosi, kad mano pasitarimai ir naujos pertvarkytos komandos darbas prasidės rugsėjo 1 dieną“, — kalbėjo V. Adamkus.

Tačiau jis nekonkretizavo būsimų permainų ir neatskleidė kviečiamų asmenų pavardžių.

Pagrindinį dėmesį ir didžiausius pakeitimus prezidentas žada Teisės ir Vidaus politikos grupėse. Pastarajai vadovauja Darius Gudelis, kurio darbu, žiniasklaidos pranešimais, prezidentas nepatenkintas.

Apie komandos pertvarkas prezidentas V. Adamkus kalbėjo ir prieš metus, spaudos konferencijoje, skirtoje pirmiesiems prezidento kadencijos metams. Tuomet prezidentas žadėjo rudenį atnaujinti savo komandą.

V. Adamkaus antrosios kadencijos komanda neretai sulaukia politikų priekaištų, esą ji kur kas silpnesnė nei pirmasis patarėjų korpusas 1998–2003 metų kadencijoje. Politikų vertinimu, V. Adamkaus patarėjai dabar negeneruoja naujų idėjų, stokoja darbo patirties, tarp patarėjų nėra ryškaus vadovo.

Apie rinkimų skolas nebekalbės

Metinės spaudos konferencijos metu prezidentas taip pat pareiškė daugiau neatsakinesis į klausimus apie jo rinkimų skolas ir kaip jos buvo padengtos.

„Iš minimo asmens (Rusijoje besislapstančio Darbo partijos buvusio vadovo Viktoro Uspaskicho — red.) dar kartą ir paskutinį kartą sakau — nė cento nesu prašęs, nesu gavęs. Tas paskolas žmonos Almos ir savo asmeniniais pinigais padengiau, niekam nesu skolingas nei fiziškai, nei moraliai. Daugiau tuo klausimu aš nekalbėsiu, nes tai eskaluojamas, sąmoningai kartojamas klausimas. Ką besakyčiau, vis tas pats, tas pats ir tas pats“, — piktinosi prezidentas.

Vis pasirodo prielaidų, kad V. Adamkaus skolas galėjo padengti iš Darbo partijos pirmininkų atsistatydinęs Viktoras Uspaskichas. Prezidentas pridūrė, kad nei pirmosios, nei antrosios rinkimų kampanijos metu jis finansiniais klausimais nesi-rūpinęs.

Rusija neišduoda vizų ekspedicijos į trėmimų vietas dalyviams

Vilnius, liepos 20 d. (BNS) — Į Sibirą pagerbti sovietų okupacijos aukas pasirošę vykti lietuvičiai dėl nepaaiškinamų priežasčių negavo Rusijos vizų.

Kaip pranešė ekspediciją organizavusi Lietuvos jaunimo organizacijų taryba (LiJOT), lietuviiai šeštadienį į Sibirą gali ir neišvykti, kadangi iki šiol Rusijos ambasada Vilniuje ekspedicijos dalyviams neišdavė vizų.

„Iš neoficialių šaltinių turime žinių, jog iki šeštadienio vizų į Rusiją mes tikrai negausime. Tačiau vis dar tikimės, jog situacija keisis ir mums pavyks sutvarkyti Krasnojarsko srityje žuvusių Lietuvos gyventojų kapus“, — sakė LiJOT programų vadovas Šarūnas Frolenka.

Buvo planuojama, kad šeštadienį keliautojai išvyks į Krasnojarsko sri-

tį, kur 1948 metais buvo atvežti 165 lietuviai miško ruošos darbams. Tremtiniai buvo apgyvendinti keliose arklidėse. Taigoje liko kapinės, kuriose palaidota 50 lietuvių. Kelionės metu planuota tvarkyti apleistas lietuvių kapines, susipažinti su buvusiomis lietuvių tremtinių gyvenimo sąlygomis.

Pirmoji kelionė į Irkutsko sritį, birželio 14–25 dienomis pavyko sklandžiai: keliautojai sutvarkė lietuvių kapavietes, susitiko su ten gyvenančiomis lietuvių bendruomenėmis.

LiJOT šią vasarą planuoja rengti dar 2 istorines ekspedicijas į lietuvių trėmimų vietas Sibire. Jų metu bus aplankytos lietuvių trėmimo vietos Komijos, Tomsko, Permės ir Tiumenės srityse. Kiekvienoje ekspedicijoje dalyvauja 6–8 jauni žmonės.

SPORTAS

* Švedijoje vykstančių žymiausių pasaulyje orientavimosi sporto varžybų „O-Ringen“ vyrų superlito grupėje nugalėtoju tapo 22-jų metų kaunietis Simonas Krėpšta, atstovaujantis Švedijos komandai „Mora IFK“. Trijų dienų (vidutinės trasos, sprinto ir ilgos trasos) varžybose Simonas sugaišo 116 minučių 18 sekundžių ir aplenkė visą būrį tituluotų varžovų. Už pergalę jam įteiktas 40,000 Švedijos kronų čekis. Dar 5,000 kronų Simonui Krėpštai atiteko už antrą vietą ilgoje trasoje.

* Lietuvos vyrų teniso rinktinė trečiadienį pergalingai pradėjo Bosnijoje ir Hercegovinoje vykstančias aštuonių komandų Europos/Afrikos zonos III grupės Davis taurės (neoficialaus pasaulio komandinio čempionato) turnyro varžybas.

Trečiadienį pirmosiose keturių komandų A grupės turnyro rungtynėse Lietuvos tenisininkai 3:0 nugalėjo Andoros komandą ir šiuo metu pirmąja savo grupėje.

* Latvius Guntis Balins tapo naujuoju Elektrėnų „Energijos“ ledo ritulio komandos vyriausiuoju treneriu. Su G. Balins pasirašytas kontraktas pagal schemą 1+1. Naujasis „Energijos“ treneris jau dvi dienas dirba su komanda, o jo asistentu bus Vytautas Šlikas.

* Brazilijos nacionalinės futbolo rinktinės vyriausiasis treneris Carlos Alberto Parreira nusprendė atsistatydinti iš užimamų pareigų. C. A. Parreira tapo 18-uoju treneriu, pasitraukusiu iš rinktinės, kuri dalyvavo 2006 metų planetos pirmenybėse Vokietijoje.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Civiliai baiminasi tolesnio padėties Libane blogėjimo

Beirutas, liepos 20 d. („Reuters“/BNS) — Izraelio lėktuvai ketvirtadienį toliau bombardavo Libaną, o įbauginti civiliai gyventojai nuogąstauja, kad bombardavimas dar labiau suintensyvės, kai iš šalies išvyks tūkstančiai užsieniečių.

Dešimtys lėktuvų ant vieno pastato pietiniame Beiruto priemiestyje numetė 23 t sprogmenų. Armija nurodė įtarianti, kad po tuo namu esančiame bunkeryje slėpėsi partizanų grupuotės „Hezbollah“ vadovai. Tačiau pati „Hezbollah“ paneigė, kad per šį antskrydį žuvo koks nors jos vadovas ar narys, ir nurodė, kad per jį buvo subombarduota statoma medinė.

Trečiadienį per izraeliečių antskrydžius žuvo 63 civiliai libaniečiai — tai didžiausias vienos dienos aukų skaičius per šią jau devynias dienas trunkančią karinę operaciją, kuri buvo pradėta reaguojant į „Hezbollah“ liepos 12-osios išpuolį Izraelio teritorijoje, per kurį buvo pagrobti du izraeliečių kariai.

Izraelio šiaurėje esančiame Nazareto mieste nukritus „Hezbollah“ raketoms, žuvo du vaikai, pranešė medikai. Raketos ir toliau krito

Haifoje, o viena jų pataikė į tuščią pajūrio restoraną.

Nors tarptautinė bendrija reiškia savo susirūpinimą, nėra jokių požymių, kad Izraelis ar jo priešai Libano šiitai būtų pasirengę paisyti Beiruto vyriausybės raginimų tuoj pat sustabdyti šį karą, kuris jau pareikalaavo mažiausiai 299 žmonių gyvybių Libane ir dar 29 — Izraelyje.

„Mane kankina labai bloga nuojauta, kad kai užsieniečiai išvyks, bombardavimas dar sustiprės, — sakė 37 metų kostiumų dizaineris Ziad Nayef. — Arabų gyvybės niekam nerūpi“.

Be pietinių Beiruto priemiesčių, izraeliečiai bombardavo Beiruto uostą ir švyturį. Krikščionių rajone buvo taikytasi į du sunkvežimius su šulinių grėžimo įranga, bet žmonės nenukentėjo.

Izraelio laikraščio „Maariv“ interneto svetainėje cituojamas aukšto rango šaltinis armijoje, sakęs, kad „Hezbollah“ vadovas Sayyed Hassan Nasrallah buvo tame bunkeryje Beiruto pietuose. Tačiau „Hezbollah“ sakė, jog Izraelio pareiškimai rodo, kad „priešas mėgina savo karines nesėkmes dangstyti melu“.

G. W. Bush pareiškė pirmąjį veto

Atkelta iš 1 psl.

G. W. Bush mano, kad tai — gyvybės naikinimas, bet jo oponentai teigia, kad šie tyrimai galėtų išgelbėti gyvybes ir kad jiems būtų naudojami tik po nevaisingumo gydymo atlikę embrionai, kurie šiaip jau išmetami.

Šiuo veto prezidentas tesėjo pažadą, duotą socialiai konservatyviems šalininkams, kurių balsų jo Respublikonų partijai reikės per lapkritį įvyksiančius Kongreso rinkimus.

Tačiau demokratų, remdamesi visuomenės apklausomis, kurios rodo, kad dauguma amerikiečių pritaria tyrimams dėl naujų gydymo metodų, sakė, kad G. W. Bush pozicija gali atstumti centro pažiūrų rinkėjus.

Pagal naująjį įstatymo projektą būtų buvę leista iš federalinių lėšų finansuoti tyrimus, kurių metu naudojami iš nevaisingumo klinikų gauti atliekami žmogaus embrionai. Šalininkai sako, kad juos reikėtų ne išmesti, o panaudoti ieškant metodų gydyti tokias ligas kaip diabetas ir paralyžius.

Tačiau pats embrionų naikinimas pagal vetuotą įstatymo projektą būtų buvęs finansuojamas iš privačių, o ne iš mokesčių mokėtojų pinigų, sakė Colorado atstovaujanti demokratė Diana DeGette, padėjusi parengti šį projektą.

Iowa demokratų senatorius Tom Harkin prezidento veto pavadino „gėdingu žiaurumu, veidmainyste ir neišprusimo pademonstravimu“, kuris sužlugdė milijonų kenčiančių žmonių viltis. Jis žadėjo šį įstatymo projektą vėl pateikti kitais metais.

Net konservatyvūs respublikonai, kurie apskritai nepritaria abortams, šiuo klausimu nesutaria. Kai kurie žymūs abortų priešininkai res-

publikonai, tarp jų — Senato daugumos vadovas Bill Frist iš Tennessee ir Utah senatorius Orrin Hatch, parėmė šį įstatymo projektą, bet dauguma konservatyviųjų parėmė G. W. Bush poziciją.

„Mintis, kad embrioninių kamieninių ląstelių tyrimai priklauso nuo atliekamų embrionų, kurie neturi vertės, jei ne galimybės panaudoti juos medicininiams tyrimams, yra tragiškai ir klaidinamai neteisinga“, — Atstovų Rūmams parėmus prezidento poziciją sakė Rūmų daugumos vadovas John Boehner.

2001 metais G. W. Bush leido mokslininkams naudotis tuo metu laboratorinėmis sąlygomis jau egzistavusiomis 78 kamieninių ląstelių linijomis, kurių dauguma pasirodė tyrimams netinkamos.

Abortų priešininkų organizacijos gyrė G. W. Bush požiūrį, o jo sąjungininkai sakė, kad embrioninių kamieninių ląstelių tyrimų šalininkai perdėda jų potencialą.

Tačiau žymiausi mokslininkai ir pacientų rėmimo grupės, tokios kaip Christopher Reeve fondas ir Michael J. Fox Parkinsono ligos tyrimų fondas, ragino G. W. Bush pasirašyti minimą įstatymo projektą. Buvusio prezidento Ronald Reagan, kuris mirė nuo Alzheimer's ligos, našlė Nancy Reagan taip pat labai aktyviai siekė, kad šis įstatymas būtų pasirašytas.

Didžioji Britanija priėmė įstatymus, kuriais skatinami embrioninių kamieninių ląstelių tyrimai, o Kanada ir Naujoji Zelandija priėmė įstatymus dėl jų finansavimo.

G. W. Bush iki šiol niekada nėra pasinaudojęs savo veto teise ir yra pirmasis JAV prezidentas, per visą ketverių metų kadenciją nepareiškęs veto nuo John Quincy Adams prezidentavimo laikų.

EUROPA

TALINAS

Velionio Čėčenijos sukilėlių vadovo Džochar Dudajev našlė Ala Dudajeva sau ir savo šeimai prašo Estijos pilietybės. A. Dudajeva prašo suteikti Estijos pilietybę jai ir jos vaikams bei anūkams. Nuo birželio Estijoje įsigaliojo Pilietybės įstatymo pataisos, kurios buvo pasiūlytos dar prieš trejus metus. Tuomet Estijos vadovybė nesutiko suteikti pilietybės A. Dudajevai. 2003 metais vyriausybė nusprendė, kad A. Dudajevai negalima suteikti Estijos pilietybės už ypatingus nuopelnus, nes ji Estijoje negyvena. Birželį įsigaliojusios įstatymo pataisos numato, kad suteikti Estijos pilietybę už ypatingus nuopelnus galima ir nerezidentams.

ŽENEVA

Civilių gyventojų Libane, Izraelyje ir palestiniečių Gazos Ruoze žudymo ir luošinimo mastas galėtų atitikti karo nusikaltimus, trečiadienį sakė Jungtinių Tautų (JT) žmogaus teisių komisarė Louise Arbour. Ji teigė, kad tarptautiniuose humanitariniuose įstatymuose aiškiai kalbama apie būtinybę bet kokio konflikto metu apsaugoti civilius žmones. Savo pareiškime L. Arbour reiškia „didelį susirūpinimą dėl užtrukusio civilių gyventojų Libane, Izraelyje ir okupuotoje palestiniečių teritorijoje žudymo ir luošinimo“.

KIJEVAS

Ukrainos prezidentas Viktor Juščenko ketvirtadienį pradėjo derybas su „oranžinės revoliucijos“ priešinku Viktor Janukovič, kuris siūlomas į šalies premjerus. V. Juščenko, kuris parlamentui turi pateikti būsimą ministro pirmininko pavardę, aiškiai nėra patenkintas tokia savo politinio priešo grįžimo į valdžią perspektyva. Premjero postas per masinius 2004-ųjų protestus pažemintam V. Janukovič reikėtų nuostabų sugrįžimą, nors prezidentas vis dar turi pagrindinius įgaliojimus užsienio politikos, gynybos ir saugumo srityse.

KIŠINIOVAS

Moldovos reintegracijos ministras Vasilij Šova mano, kad Padnestrės problemą galima sureguliuoti jau artimiausiu metu. Tai antradienį jis pareiškė žurnalistams, komentuo-damas tarptautinės konferencijos „Išsaldyto konflikto sprendimas: separatistinės krizės Moldovoje teisiniai aspektai“ rezultatus. Jo nuomone, derybų dalyviai turi pabandyti įtikinti Rusiją, kad nėra prasmės toliau konfliktuoti ir pridūrė, kad Rusijoje yra jėgų, kurios „Padnestrėje siekia asmeninių, ekonominių ir partinių interesų“.

JAV

WASHINGTON, DC

Bill ir Melinda Gates fondas trečiadienį pažadėjo 287 mln. dolerių, kad 165 mokslininkai 19-oje valstybių galėtų tęsti skiepijimą nuo AIDS paieškas. „Skiepai nuo ŽIV yra didžiausia ilgalaikė mūsų viltis kontroliuoti pasaulinę AIDS epidemiją, bet pasirodė, kad tai nepaprastai sunkus mokslinis uždavinys“, — sakė mokslininkas Jose Esparza, patarinėjantis fondui AIDS klausimais. Pasak jo, AIDS tyrimams reikalingas pasaulio mokslininkų bendradarbiavimas.

RUSIJA

MASKVA

Maskvos teismo paskirtas Rusijos naftos susivienijimo „Jukos“ laikinasis stebėtojas Eduard Rebgun ketvirtadienį vykusiame „Jukos“ kreditorių susirinkime pasiūlė susivienijimą likviduoti. Tokį siūlymą E. Rebgun motyvavo tuo, jog „Jukos“ turtas vertinamas 15 mlrd. JAV dolerių, tuo tarpu skolos viršija 17 mlrd. dolerių. Kompanijos prezidentas Steven Theede ketvirtadienį įteikė atsistatydinimo pareiškimą.

ARTIMIEJI RYTAI

TEHRAN

Nepaisydamas tarptautinių raginimų nutraukti branduolinę veiklą, Iranas ketvirtadienį pareiškė esąs pasiryžęs atominį kurą gamintis savo teritorijoje ir apkaltino JAV, kad šios trukdo derybų keliu spręsti Tehran ginčą su Vakarais.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight 	Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.
Auto Export 	Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.
Small Packages 	Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.
	Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.
	Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

KAIP GEROVĖS VALSTYBĖ SUGADINO ŠVEDIJĄ

PER BYLUND
Verslo konsultantas
iš Švedijos

Kairiosios pakraipos ekonomistai ir kiti socialistinių idėjų propaguotojai nepabosdami gieda ode švedų gerovės valstybės modeliui – kaip centrinio planavimo ir persikirstytojiškosios ekonomikos etalonui. Tačiau dažnai, tyčia ar ne, didžioji dalis tiesos nuo Lietuvos auditorijos yra nuslepiama arba pa-prasčiausiai nepasiekia...

Šiame straipsnyje – iš pirmų lūpų apie tai, kokią įtaką kelioms „svajonių“ šalies Švedijos kartoms iš tikrųjų padarė ir tebedaro gerovės valstybės modelis. Kaip reziumuoja straipsnio autorius, „gerovės valstybė pagimdė priklausomą visuomenę, kuri yra visiškai nepajėgi surasti gyvenimo vertybes. Ji nesugeba jausti normalių žmogiškų jausmų, tokių kaip savigarda, kilnumas ir užuojauta. Šiuos jausmus, kartu su priemonėmis surasti gyvenimo prasmę, atėmė gerovės valstybė...”

Straipsnio autorius Per Bylund yra švedų verslo konsultantas, šiuo metu besirengiantis ginti daktaro disertaciją. Jis taip yra tinklalapio Anarchism.net įkūrėjas. Straipsnis publikuotas Mises instituto tinklalapyje www.mises.org 2006 m. gegužės 31 d.

Senyvi žmonės Švedijoje sako, kad būti švedu reiškia užsidirbti gyvenimui, pasirūpinti savimi ir niekuomet nebūti našta kitiems. Nepriklausomumas ir sunkus darbas buvo įprastas doro gyvenimo ir moralės supratimas. Taip buvo mažiau nei prieš šimtą metų.

Mano močiutė sakydavo, kad kažkas su šiuo pasauliu pasidarė ne taip. Ji didžiavosi tuo, kad niekad neprašė pagalbos, kad visuomet galėjo pasikliauti savimi ir savo vyru, kad jie visą gyvenimą galėjo pasirūpinti savo šeima. Esu laimingas, kad būdama garbingo 85 metų amžiaus, ji mirė išsaugojusi šį orumą. Ji niekuomet niekam nebuvo tapusi našta.

Gimusi 1920 m. mano močiutė priklausė paskutiniajai kartai žmonių, kurie turėjo tą ypatingą savigardos jausmą ir tvirtą moralę, kurie išliko nepriklausomi savo gyvenime, kad ir kas beatsitiktų. Jie buvo vieninteliai savo likimo šeimininkai.

Toji karta išgyveno vieną ar du pasaulinius karus (nors Švedija ne vienam nedalyvavo) ir buvo užauginta vargingų Švedijos ūkininkų ir darbininkų. Jie liudijo Švedijos „stebuklą“ ir buvo jo varomąja jėga.

Dėl savo moralės jie galėjo išverti bet kokias sąlygas. Jeigu nepajėgė išgyventi iš savo algos, jie tik dirbo sunkiau ir ilgiau. Jie buvo savo gyvenimo architektai ir statytojai nepaisant to, kad tai dažnai reiškė sunkų darbą ir, atrodo, beviltiškas situacijas.

Mano močiutės kartos žmonės buvo pasiruošę padėti reikalingiems pagalbos, net jei patys per daug neturėjo, tačiau patys būtų atsiskę jiems siūlomos paramos. Jie didžiavosi galėdami pasirūpinti savimi ir niekad neprašyti pagalbos; jie brangino kitų žmonių nepriklausomumą. Jie suvokė, kad neturėjo teisės prašyti pagalbos, jei patys nesugebėjo prisimaitinti.

Tačiau kažkodėl jie patikėjo politikų pažadams aprūpinti „silpnuosius“ – tuo metu tokia žmonių kategorija ne neegzistavo. Kas gi prisipažintų esąs nepajėgus pasirūpinti savimi? Švedijos senoliai buvo gerasirdžiai, darbštūs žmonės ir, matyt, galvojo, kad nedidelė auka vargingiesiems už juos pačius būtų geras samarietiškas poelgis.

Teoriškai tai turbūt suprantama ir net pavydėtina. Mano seneliai ir jų tėvai jau tada dalyvavo privačiuose vietos tinkluose, organizavusiuose finansinę paramą reikalingiems sveikatos priežiūros ar ką tik praradusiems darbą. Sunkiais laikais, tokiais kaip nuosmukis ar greiti socialiniai pokyčiai, tai buvo našta, tačiau ji buvo savanoriška ir priimama jų pačių labui. Tokia savitarpio pagalba plačiu mastu tikriausiai atrodė gera idėja nepaisant to, kad turėjo būti priverstinai finansuojama iš mokesčių.

Problema su sukurta gerovės valstybe yra ta, kad ji dramatiškai pakeitė žmonių gyvenimus ir iš esmės paveikė jų moralę. Gerovės valstybė galėjo būti sėkmingas projektas, jei žmonės būtų išsaugoję savigardą ir moralę, reikalaujančią pasirūpinti savimi ir siekti pagalbos tik tikrai esant reikalui. Kitaip tariant, gerovės valstybė galėtų veikti tik ceteris paribus pasaulyje. Ji būtent tai ir suponuoja. Tačiau pasau-

lis nuolat keičiasi, todėl gerovės valstybėje žmonės turi būti stipresni ir morališkai pranašesni už visuomenes, kurios gerovės valstybės neturi.

Deja, tai dar nebuvo įsisąmoninta. Ir nėra iki šiol. Viskas – savigarda darbe ir šeimoje – buvo traktuojama kaip natūralus dalykas; šiuo požiūriu tai atrodė geras sandėris. Mūsų seneliams buvo pasakyta, kad viskas, ką jie turėjo daryti, – palikti politiką (ir truputį valdžios) politikams. Labai gaila, bet atrodo, kad šis argumentas švedų visuomenėje iki šiol galioja; švedai paprastai sveikina pasiūlymus suteikti daugiau valdžios politikams ir netgi yra linkę prašyti didesnių mokesčių.

Dorovės moralė jau seniai yra išnykusi. Ji buvo visiškai sugriauta per kiek daugiau nei dvi kartas dėl valstybės socialinių pašalpų ir teisės į socialinę rūpybą.

Gerovės valstybės vaikai

Mano senelių kartos vaikai, tarp jų ir mano tėvai, greitai įsisąmonino ir priėmė naują moralę, pagrįstą valstybės socialinės sistemos teikiama „teisėmis“ ir socialine rūpyba. Nors vyresnioji karta nesutiktų būti priklausoma nuo kitų (įskaitant valstybės rūpybos pašalpas), ji mielai siuntė jaunesniąją kartą į valstybines mokyklas. Esu tikras, kad jie niekad nemanė turintys „teisę“ gauti išsilavinimą savo vaikams. Vertčiau jie sutiko priimti ir vertino tai, kad jų vaikai turės šansą, kurio jie patys niekad neturėjo – šansą, teikiamą „nemokamo“ švietimo.

Taigi mano tėvų karta lankė valstybines mokyklas, kur mokėsi matematikos ir kalbų bei valstybės socialinės rūpybos pranašumo ir valstybės moralės. Jie perprato, kaip veikia gerovės valstybės mašina, ir įgijo visiškai naują (klaidingą) supratimą apie teises: visi piliečiai turi teisę – tik dėl to, kad yra piliečiai, – į išsilavinimą, sveikatos apsaugą, nedarbą ir socialinę apsaugą.

Jie buvo mokomi, kad būti individu reiškia turėti teisę į paramą tenkinant asmeninius poreikius. Jiems buvo sakoma, kad kiekvienas turi teisę į visus išteklius reikalingus siekiant asmeninės ir visuomeninės laimės. Ir kad kiekvienas turi turėti teisę, kol dirba, atiduoti savo vaikus į valdiškus daržėlius, idant kiekviena šeima galėtų užsidirbti dvi algas (bet neturėti pakankamai laiko auginti savo vaikus). Vyresniajai kartai „gero gyvenimo“ galimybės, bent jau finansinės, atrodė didžiulės.

Ši nauja moralė paplito tarp žmonių ir tapo „natūralia“ būseną, bent jau jų galvose. Ši karta, gimusi per du ar tris dešimtmečius po Antrojo pasaulinio karo, moralės ir filosofijos požiūriu tapo akivaizdžiai kitokia negu jų tėvų karta. Jie priprato prie spartaus pokario ekonomikos augimo (dėka to, kad švedai neįsitraukė į karą) ir prie nuolat didėjančių teisių į socialinę rūpybą greitai augančioje valstybėje. (Tam, kad išlaikytų gerovės valstybės augimą ir patenkintų visuotinę pašalpų paklausą, 1970-aisiais ir 1980-aisiais Švedijos vyriausybė kelis kartus devalvavo valiutą.)

Užaugusi ir atėjusi į darbo rinką, ši karta iš esmės padarė dvejopą poveikį visuomenei: padidėjo visuomenės spaudimas už progresyvesnę politiką ir išryškėjo didelio masto visuomenės nesugebėjimas užauginti nepriklausomus ir dorus vaikus, sugebančius būti savo gyvenimo šeimininkais.

Tuo metu moraliniai ir filosofiniai pokyčiai visuomenėje tapo akivaizdūs. XX amžiaus pradžioje socialdemokratai – išsaugoję Švedijoje politinę hegemoniją per visą šimtmetį (ir vėliau) – reikalavo mokesčių mažinimo, kad dirbantieji būtų išlaisvinti nuo nereikalingos naštos. Tačiau dabar jie pasikeitė ir tapo partija, propaguojančią didesnius mokesčius ir socialinę rūpybą, labiau „išlaisvinančią“ socialinę reformą.

Nukelta į 9 psl.

SKELBIMAI • SKELBIMAI • SKELBIMAI

PARDUODA

PARDUODAMAS

3 miegamųjų, 2 vonių namas Chicago Ridge miestelyje. Naujas 4 automobilių garažas. Kaina \$324.900.
Tel. 630-235-3521

IŠNUOMOJA

OAK LAWN

išnuomojamas kambarys.
Tel. 708-422-7433

SKELBIMAI • SKELBIMAI • SKELBIMAI

NEKILNOJAMASIS TURTAS

GREIT PARDUODA

First Landmark Realty

Bus. 773-590-0205
Res. 708-425-7160

RIMAS STANKUS

- Čikagoje ar priemiesčiuose
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Tarpininkaujame gaunant paskolą
- Pensininkams nuolaida

PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE AUTOMOBILIO,

NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukšė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

SIŪLO DARBĄ

REIKALINGA LABAI KANTRI MOTERIS, galinti padėti prižiūrėti vaikus (2 m. ir 4 m.) ir tvarkyti namą. REIKALAVIMAI - vairuotojo teisės, būtina anglų kalba.

Darbas Oak Park priemiestyje.

\$12/h., 5 d. per savaitę.

Tel.: 708-254-2428, Simas Varnas

**Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500**

Namams Paskolos, Apdraudos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608

(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, President

Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 100 Metų.

Atkelta iš 8 psl. Rinkėjai — gerovės valstybės vaikai, priklausomi nuo jos logikos sistemos, — pritarė didesniems mokesčiams, kurie greitai pakilo iki 50% ir daugiau. Ir jie reikalavo socialinių pašalpų mokesčių mokėtojų sąskaita, kad jiems būtų su kaupu atlyginta už šiuos didesnius mokesčius.

Gerovės valstybės vaikams užaugus ir ištraukus į politiką, prasidejo masiški politiniai pokyčiai. 1968-ųjų metų ganėtinai komunistinis studentų sukilimas tapo šios radikalios kartos epochos, reikalaujančios daugiau valstybės persikirstymo, kulminacija. Jie neprisiėmė jokios asmeninės atsakomybės už savo gyvenimą ir niekad nemanė turintys pasirūpinti savimi. „Man reikia“, jie teigė, ir šis reikalavimas jiems tiesiogiai suponavo teisę patenkinti savo poreikius — ar tai būtų maistas, ar pastogė ar naujas automobilis.

Mano tėvai kažkokiu stebuklingu būdu paveldėjo daugiau „senosios“ moralės, o dauguma jų bendramyžių, ypač jaunesni, visiškai skiriasi nuo savo tėvų kartos. Jie yra gerovės valstybės vaikai ir gerai išmano socialinių pašalpų, į kurias turi „teisę“, sistemą. Jie nesusimąsto apie tai, iš kur ateina šios pašalpos, tačiau skeptiškai žiūri į politikus, kurie, jų manymu, gali jas atimti. „Pokyčiai“ greitai tapo blogu žodžiu, nes jie būtinai reiškė sistemą, nuo kurios žmonės yra paraziatiškai priklausomi, pasikeitimus.

Su šia karta anksčiau išpažinta tiesa, kad vartojimas ateina gamybai iš paskos, pakeitė įsitikinimas dėl nepalaužiamos prigimtinių „žmogaus teisių“ ir valstybės teikiamas socialinės rūpybos paslaugas. Galingų profsąjungų dėka dirbantiems švedams kasmet pakeldavo atlyginimus nepriklausomai nuo jų realaus darbo našumo, o laikui bėgant kasmetiniai algų didinimai tapo norma. Negavę didesnių algų, žmonės jautėsi „nubausti“ blogu darbdaviu ir vis dažniau reikalavo teisiškos pagalbos kovoje prieš darbdavius. Žmogus turi „teisę“ ir didesni atlyginimą kitamet lygiai taip pat, kaip ir esamas uždarys turi būti didesnis nei gautas praėjusiais metais. Tuo buvo tikima.

Kaip matėme, prieš pasikeičiant šiam supratimui pasikeitė vertybės. Visuomeniniai pokyčiai taip pat pakeitė sąlygas filosofijai. Atsirado keistų ir destruktivių naujų teorijų. Šios kartos vaikai, gimę 1970-aisiais, 80-aisiais ir 90-aisiais, paprastai buvo auklėjami „laisvai“ (pagal 1968-ųjų idealus), o tai iš esmės reiškė vaikystę „be taisyklių“ ir „be atsakomybės“. Šiai kartai neegzistuoja joks priežastingumas socialiniame gyvenime; ką bedarytum, tai ne tavo atsakomybė — netgi turėti vaikų. Tokia dabar yra jaunoji suaugusiųjų karta Švedijos visuomenėje.

Gerovės valstybės anūkai

Aš pats priklausau šiai, antrajai, gerovės valstybės užaugintai kartai. Esminis skirtumas tarp mano ir ankstesnės kartos yra tas, kad dauguma mūsų nebuvome iš viso auklėjami savo tėvų. Nuo kūdikystės mus augino valdybia valstybiniuose darželiuose, po to siuntė į valstybines mokyklas, valstybines gimnazijas ir valstybinius universitetus; o dar vėliau į darbą valstybiniame sektoriuje ir į tolimesnius mokslus per galingas profsąjungas ir jų švietimo asocijas. Valstybė yra visur. Daugeliui ji yra vienintelis išgyveni-

mo būdas, o jos socialinės pašalpos — vienintelis galimas kelias į nepriklausomybę.

Skirtumas nuo vyresnių kartų yra akivaizdus. Mano seneliai filosofiniu ir moraliniu požiūriu gyveno visiškai kitame pasaulyje, o mano tėvai vis dar yra išsaugoję savo tėvų „senojo“ teisingumo jausmo bei gėrio ir blogio suvokimo likučius. Mano kartos tėvai yra tik „iš dalies sugadinti“ (ir tai jau yra pakankamai blogai), o mano karta yra visiškai sumauta. Išauklėti pagal globėjškos valstybės propagandą, o ne pagal mūsų senelių teisingas vertybes, gerovės valstybės anūkai neturi jokio supratimo apie ekonomiką.

Teisingumą „anūkai“ paprastai suvokia taip: individai turi teisę nuolat reikalauti iš visuomenės ap rūpinti juos viskuo, ko jiems reikia (arba teikia malonumą). Neseniai per valstybinę televiziją buvo rodoma diskusija, kurios metu gerovės valstybės vaikai ir anūkai kalbėjo apie nedarbą ir bendras problemas, su kuriomis susiduria jauni žmonės išitraukdami į darbo rinką. „Anūkai“ tiesiogiai reikalavo, kad „seni žmonės“ (gimę vėlyvaisiais 1940-aisiais, 1950-aisiais ir 1960-aisiais) pasitrauktų (t. y. nustotų dirbėti), nes savo darbu jie „vagia“ darbo vietas iš jaunimo!

„Gerovės logika“, kuria grindžiami tokie absurdiški reikalavimai, yra maždaug tokia: daroma prielaida, kad kiekvienas žmogus turi teisę į gerą gyvenimą. Galima daryti išvadą, kad geras gyvenimas sukuriamas nesirūpinant materialiniu turtu, taigi svarbiausia yra gauti socialines pašalpas ir igitį finansinę „nepriklausomybę“. Finansinei nepriklausomybei užtikrinti, savo ruožtu, reikia prestižinio, gerai apmokamo ir ne per sunkaus darbo; iš to išplaukia, kad geras darbas yra viena iš žmogaus teisių. Žmonės, kurie šiuo metu turi darbą, tiesiogine prasme užima vietą ir trukdo — kiekvienas jų pažeidžia mano teisę į šį darbą. Tokiu būdu kiekvienas asmuo, turintis gerą darbą, yra teisių pažeidejas, taigi ir nusikaltėlis.

Mes visi žinome, ką galvoti apie nusikaltėlius: juos reikia uždaryti į kalėjimus. Būtent tokio verdikto ir reikalauja kol kas vis dar negausios, bet greitai augančios jaunimo gretos Švedijoje verslo savininkams, kurie nenori jų samdyti, arba vyresniems žmonėms, užimantiems darbo vietas, kurių jie patys trokšta. „Reikia“ progresyvesnių įstatymų.

Tačiau šiai idėjai pritaria ne tik nemokšiškas jaunimas. Gegužės 14 d. nacionalinė profsąjunga pateikė reikalavimą, kad valstybė „persikirstytų“ darbo vietas pasiūlydama šešiasdešimtmečiams valstybines pensijas už tai, kad jie pasitrauktų iš darbo rinkos, o vietoj jų darbdaviai pasamdytų darbo neturinčius jaunos žmones. Profsąjungos skaičiavimais, toks triukas „sukurtų“ 55 tūkstančius darbo vietų.

Tai rodo, kad vienintelis suvokiamas būdas rasti darbo jaunimui yra „išvaduoti“ vyresnius žmones nuo jų darbo; darbo vietų skaičius yra ribotas, o nedarbas auga augant paklausai prekėms ir paslaugoms griežto rinkos reguliavimo pagalba. Gerovės valstybė sukuria įvairių problemų ir konfliktų ir verčia žmones konkuruoti dėl nuolat mažėjančios gerovės. Sprendimas: daugiau reguliavimo ir dar mažiau gerovės. Štai kas atsitinka, kai poreikiai ir norai išstumia nuopelnus ir patirti visuomenės ir asmeninės moralėje.

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbotvėje bei kitų vietų skausmo diagnostikos ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.IllinoisPain.com

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 5 r6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Akių ligų specialistai

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Reikalauja socialinės atsakomybės

Ši išsigimusi moralė bei realios ir natūralios tvarkos nesuvokimas taip pat akivaizdus ten, kur reikalaujama asmeninės atsakomybės ir pagarbos savo bendrapiliečiams. Senyvi asmenys dabar traktuojami kaip balastas, o ne kaip žmonės ar giminės. Jaunesnioji karta mano, kad ji turi „teisę“ nesirūpinti savo tėvais ir seneliais, taigi reikalauja, kad valstybė nuimtų nuo jų pečių šią našą.

Dėl šios priežasties dauguma senyvių žmonių Švedijoje gyvena prislegti ir vieniši. Jie laukia mirties savo namuose arba yra atiduoti į valstybinius kolektyvinius senelių namus su 24 valandų per parą priežiūra tam, kad nuo dirbančios jaunosios kartos būtų nuimta našta. Kai kurie šių žmonių praleidžia su savo anūkais ir giminėmis vieną ar dvi valandas per Kalėdas, jeigu jų šeimos teikiasi aplankyti savo „problemėles“.

Tačiau senyvi žmonės nėra vieninteliai, kurie jaučiasi nustumti į gerovės visuomenės periferijas, kol valstybė rūpinasi dirbančiaisiais. Tą patį galima pasakyti apie vaikus, kuriuos tėvai taip pat atiduoda valstybės globai, užuot patys juos auginę ir išmokslinę. Mano motinos — vidurinės mokyklos mokytojos — mokiniai tėvai reikalavo, kad ji darytų „ką nors“ dėl įtemptos situacijos jų šeimose. Jie reikalavo, kad „visuomenė“ prisiimtų atsakomybę už jų vaikų auklėjimą, kadangi jie ir taip praleido „per daug metų“ rūpindamiesi savo atžalomis. („Rūpinimasis“ dažniausiai reiškia nuvežti vaikus į darželį 7 val. ryto ir pasiimti juos 6 val. vakare.)

Jie garsiai pabrėžia turintys „teisę“ būti atleisti nuo šios naštos. Problemos, kurias namuose sukelia nepaklusnūs, nevaldomi vaikai, turi būti sprendžiamos klasėje mokyklos personalo ir darželiuose darželio darbuotojų. Vaikai turi būti matomi, bet negirdimi. Jie negali jokių būdu trikdyti savo tėvų teisės siekti karjeros, praleisti ilgas atostogas užsienyje ir lankytis visuomeniniuose renginiuose.

Tam, kad Švedija turėtų dirban-

Širdies ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

SKELBIMŲ SKYRIUS
TEL. 773-585-9500

čią ir kuriančią suaugusiųjų kartą, kurią galima apmokestinti (dabartinis mokesčio tarifas, taikomas mažoms pajamoms, siekia apie 65%), Švedijos gerovės valstybė nuolat įgyvendina progresyvesnę programą, skirtą apsaugoti dirbančiuosius nuo visokių incidentų ir problemų. Laisvė gerovės valstybėje yra gerovės valstybės sukurtas nerūpestingas egzistavimas su dosniomis pašalpomis ir be jokios atsakomybės.

Tai, ką dabar matome Švedijoje, yra visiškai logiškas gerovės valstybės padarinys: dalijant pašalpas ir tokiu būdu atimant asmens atsakomybę už savo gyvenimą, sukuriamas naujo tipo individas — nesubrendęs, neatsakingas ir priklausomas. Taigi, gerovės valstybė pagimdė psichologinių problemų kamuojamą ir moralės stokojančią vaikų populiaciją, lygiai taip pat kaip ir tėvai, kurie niekad neleidžia savo atžaloms susidurti su problemomis, prisiimti atsakomybę ir patiems surasti sprendimus, užaugina priklausomus, sugadintus ir reiklius vaikus.

Ši sugadintų vaikų analogija pasireiškia ir kasdieniame valstybinio sektoriaus darbuotojų, į kuriuos nukreipiami visuomenės reikalavimai, gyvenime. Žinau, kad jauni tėvai dažnai priekaištuoja mokytojams dėl to, kad namų darbai yra „nereikalinga“ našta vaikams. Vaikai turi teisę į žinias, bet iš jų neturi būti reikalaujama mokslo, nes tam reikia mokymosi ir pastangų. Mokytojų vaidmuo yra suteikti vaikams žinių, kurias jie gali įsisavinti nemastydami ir negalvodami apie jas (net nestudijuodami). Žmogus yra „slegiamas“, jei jam reikia kažką daryti pačiam. Sąvoka „reikia“, net jeigu ji išplaukia iš gamtos dėsnių, yra visiškai neteisinga ir pažeidžia žmogaus teisę į nerūpestingą gyvenimą. Pati gamta su savo dėsniais tampa „našta“.

Priklausomybės ekonomika

Toks mentalitetas tikriausiai paaikšina augantį nerealių teorijų, tokių kaip skepticizmas ir postmodernizmas, kur niekas negali būti traktuojama kaip savaime suprantama, populiarumą.

Nukelta į 11 psl.

VILNIEČIAI CHORISTAI NUDŽIUGINO KLAUSYTOJUS

Jaunieji dainininkai iš Lietuvos nenuvylė Čikagos

Vilniaus jėzuitų gimnazijos choras buvo vienas iš dviejų Lietuvos muzikinių vienetų, kurie dalyvavo Čikagoje liepos 2 d. vykusioje 8-je dainų šventėje. Jis pasirodė ne vien tik šios šventės programoje, bet dainavo ir kitose salėse, net buvo nuvykęs į Michigan valstiją.

Jeigu Klaipėdos Muzikos centro mišrus choras „Aukuras“ surengė tik vieną koncertą (Grace Episcopal bažnyčioje, Oak Park, IL birželio 30 d.), tai jaunieji vilniečiai savo koncertinę programą pradėjo birželio 29 d., o ją baigė tik liepos 7-tąją.

Plati jaunųjų choristų programa

Pirmasis koncertas buvo surengtas ketvirtadienio vakarą Jaunimo centre Čikagoje. Kitą rytą jaunieji

dainos entuziastai giedojo šv. Mišiose Pal. J. Matulaičio misijos koplyčioje, Lemonte. Sekmadienio rytą jie pasirodė Dainų šventės pamaldose Sheraton Chicago viešbutyje, o prieš pietus dar suspėjo sudalyvauti Holy Name katedroje Čikagoje. Po pietų tuoj pat skubėjo į UIC Pavilion, kur vyko Dainų šventės programa.

Po to vilniečiai išvyko į Dainavos stovyklavietę Manchester, MI, kur koncertavo ten stovyklaujantiems ateitininkams.

Pakeliui į šią stovyklą choro vadovas Leonidas Abaris ir jaunieji choristai padarė siurprizą žinomam chorvedžiui, kompozitoriui Faustui Stroliai, sustodami jo sodyboje Oak Forest, IL. Čia svečiai iš Vilniaus apdovanojo čikagietį tautiniu audiniu ir garso įrašais. Visi sustoję prie F. Stroliaus namo, padainavo dvi jo kompozicijas. Šiuo netikėtu poelgiu buvo įvertintas didelis F. Stroliaus įnašas, plėtojant lietuvišką muziką

išeivijoje.

Derėtų paminėti jėzuitų gimnazijos choro pasirodymus Dievo Apvaizdos lietuvių bažnyčioje Southfield, MI ir Latvių Garezers gimnazijos stovyklautojams Three Rivers, MI.

Atsisveikinimo koncertas Čikagoje

Jaunieji dainininkai atgal į Vilnių išskrido penktadienį, liepos 7 d. Bet prieš tai dar surengė atsisveikinimo pasirodymą Tėvų Jėzuitų koplyčioje prie Jaunimo centro Čikagoje.

Iš viso Vilniaus jėzuitų gimnazijos choro išvykoje dalyvavo 38 žmonės, daugiausiai jaunieji choristai, kurie Čikagą ir apskritai Ameriką pamatė pirmą kartą. Šie jų pasirodymai buvo nemokami ir vadinosi „padėkos koncertais“. Buvo dėkojama jėzuitų gimnazijai ir šios išvykos rėmėjams, kurių dėka buvo suteikta galimybė jauniems choristams atvykti į JAV ir čia pasirodyti.

Kalbantis su jauniaisiais choristais patyrė, kad vilniečiai buvo

labai patenkinti šita kelione. Tik gailėjosi, kad ji buvo trumpa. Tačiau ir per trumpą laiką vilniečiai nemaža pamatė. Jie iš arti galėjo pamatyti Ameriką — kraštą, apie kurį anksčiau tik knygose skaitė ar iš kitų žmonių pasakojimų šį tą žinojo. „Dabar, sugrįžę į namus, mes patys apie Ameriką kitiems pasakosime“, — pareiškė keli iš jų.

Lankėsi ir jėzuitų provincijolas Aldonas Gudaitis

Beje, į Dainų šventę buvo atvykęs Lietuvos ir Latvijos jėzuitų provincijolas, kun. Aldonas Gudaitis. Tačiau jis į Vilnių sugrįžo keliomis dienomis anksčiau negu Jėzuitų gimnazijos grupė. Sužinojome, kad Vilniuje daromi tikinčiųjų žygiai dėl jėzuitų kunigo Antano Saulaičio palikimo Lietuvoje nepakeitę jėzuitų vadovybės sprendimo ir kun. Antaną netrukus matysime Čikagoje ir Lemonte. Beje, kun. A. Gudaitis provincijolo pareigas perėmė kaip tik iš kun. A. Saulaičio, kuris prieš tai ilgą laiką darbavosi Brazilijoje.

Edvardas Šulaitis

Indrės Tijūnėlienės nuotraukose Vilniaus Jėzuitų gimnazijos choro dalyviai jėzuitų koplyčioje prie Jaunimo centro Čikagoje.

APIE VASAROS GEGUŽINĘ LEMONTE

Amerikoje svečiuojasi tik keli mėnesiai, tačiau suspėjau sudalyvauti keliuose dideliuose lietuviškuose renginiuose — Joninių šventėje, VIII Dainų šventėje. Šios šventės paliko neišdildomą įspūdį, ypatingai Dainų šventę, kurioje dalyvavo daugiau nei penkiasdešimt chorų iš įvairiausių Amerikos vietovių, Anglijos, o taip pat du chorai iš Lietuvos.

Tačiau šį kartą plačiau noriu pasidalinti mintimis apie liepos 9 d. PLC sodelyje įvykusią Lemonto Lietuvių Bendruomenės gegužinę, kurioje buvau ne tik pasyvus stebėtojas, bet ir aktyvus dalyvis.

Maloniai nustebino tai, kad pirmiausia buvo paaugotos šv. Mišios — padėka Dievui, o paskui sureng-

tas gražus pabendravimas medžių pavėsyje.

Gegužinę pradėjo Lemonto apylinkės pirmininkė, kviesdama visus nuotaikingai praleisti šią gražią vasaros popietę.

Pats vidurdienis, todėl prie maisto stalo išalkusių susidarė nemaža eilutė. Smagios maisto dalinimosi mandagiai ir greitai aptarnavo visus. Užsisakiau ir aš cepelinų — tikrai gardūs, lietuviški. Desertui — kava, įvairūs gardumynai, pyragai, taip pat ir lietuviški ledai „Dadu“. Norintiems atsigaivinti veikė baras, kuriame buvo galima pasirinkti įvairiausių gėrimų. Skanauju, stebiu aplinkinius ramiai besišnekučiuojančius, linksmi nusišneikusius že-

B. Juodelis, B. Vindašienė ir A. Sakalaitė.

miečius ir negaliu patikėti, kad esu ne Lietuvoje, o tolimoje Amerikoje.

Netrukus muzikantas Arvydas užgrojo svajingą valsą, kviesdamas visus šokiams. Pagalvojau, ar kas nors išdrįs kaitinant saulei suktis gražioje raudonų plytelių aikštelėje. Bet tikrų šokėjų neišgąsdino karštis — šokančių buvo nemažai. Dalyvavau organizuotuose konkursuose, išskyrus tango. Esu neblogas šokėjas, panelės Lietuvoje noriai su manim šokdavo, norėjau ir aš pabandyti savo laimę, bet neišdrįsau. Jei tai būtų buvęs valso konkursas, manau, ko gero būčiau kokią prizą laimėjęs. Už tai sėkmė man šypsojosi loterijoje! Nusifotografavau ir su klounu, kuris rodė vaikams ir suaugusiems įvairiausius pokštus su balionais.

Buvo galima nemokamai pasimatuoti kraujo spaudimą ar šiaip gauti naudingų patarimų sveikatin-

gumo tema.

Negalėjau atsistebėti rengėjų sumanumu ir dėmesiu gegužinės dalyviams. Futbolo sirgaliai galėjo stebėti pasaulio futbolo varžybų finalines rungtynes čia pat lauke per televizorių, kurį atvežė iš namų vienas valdybos narys.

Susitikau gegužinėje seną savo pažįstamą, buvusią Kuršėnų kaimo kapelos vadovę Stasę Jagminiene, su kuria esame groję tiek koncertų ir laimėję ne vieną apdovanojimą.

Smagiai, linksmi ir įdomiai praleidau sekmadienio popietę lietuviškoje aplinkoje tarp tautiečių. Grįžęs į Lietuvą papasakosiu, kaip gražiai sugeba linksmintis lietuviai, išlaikydami savo papročius, tradicijas, kalbą ir kultūrą.

Stasys Šimanskis
Naperville-Kuršėnai

Gegužinėje susitiko seni pažįstami — eilučių autorius Stasys Šimanskis, Vytautas ir Stasė Jagminai.

KAIP GEROVĖS VALSTYBĖ SUGADINO ŠVEDIJĄ

Atkelta iš 9 psl.

Teigiama, kad logika (jeigu ji apskritai egzistuoja) yra tik socialinė konstrukcija, neturinti nieko bendra su realybe ar pasauliu. Šių teorijų didybė yra tame, kad jų negalima įrodyti – ar paneigti. Ką besakytum, tau niekad nereikia prisiimti atsakomybės už savo teiginius. Panašiai niekas negali patikrinti jūsų tezės, niekas negali jos sukritikuoti ar panaudoti. Ji yra jūsų ir egzistuoja tik jums. Ir ji yra teisinga tik jums. Tokios teorijos nauda yra aiški. Taip pat aišku, kad tokių teorijų šalininkams kai kurie dalykai, pvz., egzistencija, yra savaime suprantamas dalykas. Jie niekuomet negyvena savo gyvenimo remdamiesi tik abejonėmis ir „žinojimu“, kad nėra nieko, ką žmogus gali žinoti, kad niekas nėra taip, kaip atrodo. Bet tame, atrodo, ir yra visas grožis.

Tam tikra prasme austrų ekonominės mokyklos atstovų prielaida apie „vertybių subjektyvumą“ buvo suprata pernai tiesiogiai. Šiose „moderniose“ teorijose subjektyvumas yra pamatinis realybės principas, bet ne būdas realybei vertinti ir suvokti. Šis „supratimas“ tiesiogiai išplaukia iš reliatyvios gerovės valstybės vaikų ir anūkų moralės ir logikos. Nėra poreikio kažką gaminti, kad kažkas kitas galėtų vartoti. Ir kažkieno finansuojamos man skirtos pašalpos, kad galėčiau gyventi „gerą“ gyvenimą, nebūtinai reiškia našta tam kažkam. Galų gale žmogus turi teisę gyventi gerą gyvenimą; ir teisė yra vienintelis pastovus dalykas nuolat besikeičiančiame ir subjektyvumu pagrįstame pasaulyje.

Žiūrint stebėtojo (toks manau esąs) akimis, ši beprotybė turi prasmės: mokymas, kad žmonės neturi jaudintis dėl savo veiksmų pasekmių, sukuria savanoriškai priklausomus individus. Dalindama privilegijas ir pašalpas visiems „niekieno“ sąskaita, gerovės valstybė pagimdė egoistinius monstrus, nuo kurių ji teigia mus sauganti.

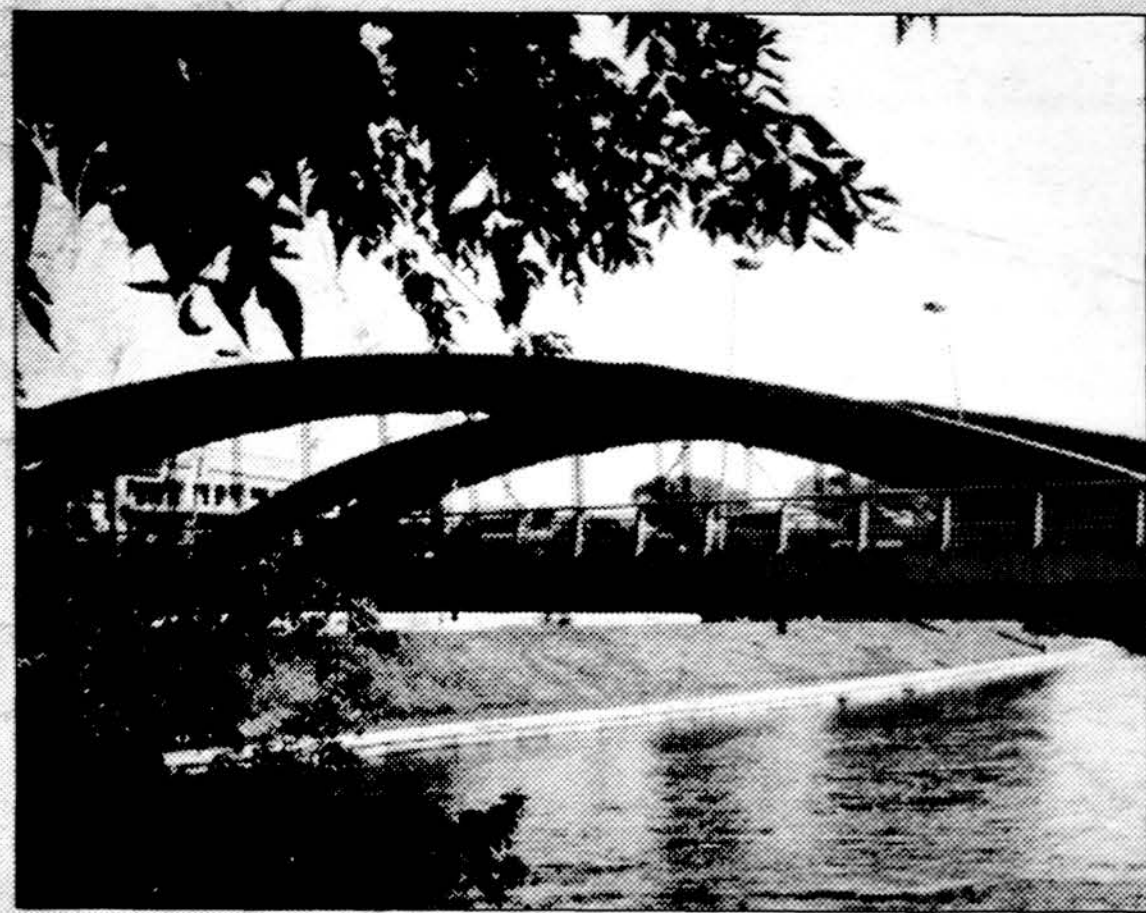
Socialiniai gerovės valstybės inžinieriai akivaizdžiai nenumatė galimų moralės ir supratimo poky-

čių. Jie tiesiog norėjo sukurti sistemą, kuri garantuotų visiems saugumą; sistemą, kurioje galintys gali ir turi dirbti, kad išlaikytų save, o negalintys taip pat galėtų oriai gyventi. Kas galėjo numatyti, kad progresyvinės reformos, skirtos visiems užtikrinti dirbančiųjų teises ir gerovę XX-ojo amžiaus pradžioje, atsiųs prieš juos filosofiniu ir moraliniu požiūriu? Turi būti akivaizdu, kad niekas neišėjo taip, kai buvo tikėtasi: tiesiog visuomenė nebuvo tokia nuspėjama, kaip buvo spėjama.

Si naujoji moralė yra akivaizdi priešingybė mano senelių kartos moralei. Pagal naująją moralę nepriklausomybę galima pasiekti tik perduodant atsakomybę kitiems, o laisvę galima pasiekti tik pavergiant kitus (ir save). Socialiniame ir visuomeniniame lygmenyse šios išsimumos moralės pasekmė yra ekonominė, socialinė, psichologinė ir filosofinė katastrofa.

Tačiau daugeliui tūkstančių švedų tai taip pat yra asmeninė tragedija. Žmonės negali džiaugtis gyvenimu nebūdami atsakingi už savo veiksmus ir pasirinkimus, o jausti savigarbą ir būti nepriklausomu neturint priemonių kontroliuoti savo gyvenimą yra neįmanoma. Gerovės valstybė pagimdė priklausomą visuomenę, kuri yra visiškai nepajėgi surasti gyvenimo vertybes. Ji nesugeba jausti normalių žmogiškų jausmų – savigarbos, kilnumo ir užuojautos. Šiuos jausmus, kartu su priemonėmis surasti gyvenimo prasmę, atėmė gerovės valstybė. Tikriausiai tai paaiškina, kodėl tiek daug jaunų žmonių vartoja antidepresantus, be kurių jie nesugeba normaliai funkcionuoti visuomenėje. Ir, matyt, tai paaiškina, kodėl dramatiškai daugėja savižudybių tarp labai jaunų žmonių, kurie niekad nepažinojo savo tėvų (bendras savižudybių skaičius iš esmės nesikeičia). Vis tik žmonės visiškai nesugeba išvelgti problemos ir surasti sprendimą. Jie vis šaukiasi valstybės „pagalbos“. Šito nieko močiutė niekad nesuprato. Tegu ji ilsisi ramybėje.

www.lrinka.lt

Tiltas per Nerį Vilniuje.

Baniutės Kronienės nuotrauka.

Ilgamečiam lygos nariui, pagerbtam „1995 metų Lietuviui“

A † A STASIUI BARUI

Amžinybėn iškeliauvus, gilią užuojautą reiškiamo žmonai ELENAI, dukroms RITAI KISIĖLIENEI ir DAINAI AUKŠTUOLIENEI, seseriai SOFIJAI, giminėms bei artimiesiems ir kartu liūdime.

Lietuvių Respublikonų lygos
valdyba ir nariai

Lietuvių Operos solistui

A † A STASIUI BARUI

mirus, velionio žmonai ELENAI, dukroms — RITAI KISIĖLIENEI ir DAINAI AUKŠTUOLIENEI, seseriai SOFIJAI PACEVIČIENEI, jų šeimų nariams ir giminėms, nuoširdžią užuojautą reiškia

Lietuvių Opera

A † A STASIUI BARUI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą jo žmonai ELENAI, dukroms RITAI ir DAINAI, seseriai SOFIJAI, jų šeimoms ir kartu liūdime.

*Jūra, Ilona ir Leila Jason
Gražina Pauliukonis*

A † A STASIUI BIRUČIUI

mirus, dukrai LIGIJAI su šeima, sūnui STASIUI, broliams ALGIRDUI ir JURGIUI su šeimomis bei kitiems artimiesiems, gilią užuojautą reiškia

*Danutė, Liutaveras, Gražina ir
Saulius Siemaškos*

A † A STASIUI BIRUČIUI

netikėtai mirus, jo dukrai LIGIJAI, sūnui STASIUI, broliams ALGIUI IR JURGIUI su šeimomis, reiškiamo gilią užuojautą.

*Daytona Beach FL, Lietuvių klubo
valdyba ir nariai*

ruokime ir skaitykime „DRAUGA“! „DRAUGA“ atminkime savo testamentą.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆ **Sekmadienį, liepos 23 d., 12 v. p.p.,** po lietuviškų šv. Mišių, Švč. Mergeles Marijos Gimimo parapijos salėje JAV LB Vidurio Vakarų apygarda ruošia metinį JAV LB Marquette Park ir artimųjų apylinkių susirinkimą. Dalyvaus naujai išrinkta apygardos valdyba ir Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Arvydas Daunoravičius, vyks nauji JAV LB apylinkės valdybos rinkimai. Kviečiame gausiai dalyvauti šiame svarbiame susirinkime.

◆ **Rugpjūčio 5 d., šeštadienį, Gintaro vasarvietėje, 15860 Lakeshore Rd., Union Pier, MI, nuo 5 p. p. — 10 v. v. rengiama Union Pier Lietuvių draugijos gegužinė.** Visi maloniai kviečiami atvykti ir pabendrauti gražioje Gintaro pakrantėje. Bus galima pasivaikšinti, veiks baras, loterija. Prizus loterijai galima paaukoti Gintaro vasarvietėje arba Mildos parduotuvėje iki liepos 30 d. Pristačiusiems pyragą arba pyragaičių — pirmas gėrimas nemokamas! Pietūs bus siūdomi nuo 5:30 v. p. p. iki išpardavimo, tad nevėluokite!

◆ **Aušra Jasaitytė-Petry, ilgametei „Skautybės kelio“** redaktorei Irenai Regienei susirgus, išpareigojo kas savaitę surinkti ir pateikti medžiagą šiam puslapiui. Savo pasižadėjimą ji tikrai skautiškai ir pareiškimai vykdo, nors, be abejo, tai pareikalauja ir laiko, ir darbo, ir pastangų, ypač raginant ką nors parašyti ar atsiųsti veiklos nuotraukų ne visuomet labai „judrius“ brolius ir seses skautus. Verta pastebėti, kad sesė Aušra nemažą dalį šios medžiagos paruošia—parašo pati. „Draugo“ redakcija jos darbą nuoširdžiai įvertina ir dėkoja už pastangas. Beje, šiuo metu, kaip ir nemažas būrys kitų sesių bei brolių skautų, sesė Aušra stovyklauja Rako miškuose. Linkime visiems stovyklaujantiems: mažiau uodų, daugiau gražaus oro ir puikiausios nuotaikos.

◆ **Kun. Gediminas Jankūnas,** kurį gerai pažįsta visi Švč. M. Marijos Gimimo parapijos parapijiečiai ir šios bažnyčios lankytojai (kun. Gediminas yra tarytum šios parapijos „augintinis“: dar būdamas klieriku ir besimokydamas Mundalein kunigų seminarijoje, dažnai talkindavo Mišių aukoje), po kunigo šventimų buvo išvykęs į Lietuvą, o šiuo metu vėl vieši Amerikoje ir, kaip kapelionas, talkina Dainavos stovykloje.

◆ **2006-ieji yra paskelbti lietuviškų stovyklų metais.** Verta pasidžiaugti, kad vasaros stovyklų populiarumas toli gražu neišblėsęs, net dabar, kai daug jaunuolių ir šeimų su vaikais gali atostogas praleisti Lietuvoje. Šiuo metu Dainavoje stovyklauja apie 120 moksleivių ateitininkų, o nuo liepos 24 d. moksleivius pakeis ateitininkai sendraugiai — daugiausia šeimos su vaikais. Smagu pasidžiaugti, kad jau visos vietos į sendraugių stovyklą yra užimtos.

◆ **Rakas — skautų stovyklavietė** šiemet švenčia 50 metų jubiliejų. „Draugo“ redakcija gavo malonų laišką, kuriame visi stovyklautojai sveikina „Draugo“ darbuotojus ir tvirtina, kad „visi džiaugsmingai skautiškai stovyklaujame!“ Linkime sesėms ir broliams skautams smagių stovyklos valandelių ir dėkojame už sveikinimą.

◆ **Primename, kad „Drauge“** kiekvieno mėnesio pradžioje spausdinamas „Renginių kalendorius“, kuriame (nemokamai) galima paskelbti būsimus savo organizacijos ar kitus renginius. Kalendorius paskleidžiamas ir internete, todėl greitai ir veiksmingai pasiekia net toliau nuo Čikagos gyvenančius tautiečius. Kviečiame šiuo kalendoriumi pasinaudoti ir atsiųsti savo renginių datą, vietovę, kas ruošia. Pranešimą būtina atsiųsti paprastu arba elektroniniu paštu (redakcija@draugas.org). Telefonu pranešimų nepriimame.

◆ **Meilė ir knyga niekad nepasens!** „Draugo“ knygynėlyje yra nuostabus pasirinkimas knygų, net labai senų, kurias galbūt skaitėte prieš daugelį metų ir dabar vėl norėtumėte paskaityti. Yra knygų, išleistų užsienyje, išleistų tėvynėje. Kai kurios kainuoja tik po 1 dolerį. Galime drąsiai teigti, kad „Draugo“ knygynėlyje kiekvieną dieną vyksta knygų mugė — tereikia užtekti administraciją (beje, patalpa vėsina) darbo valandomis ir praleisti truputį laiko prie knygomis apkrautų stalų ir lentynų. Knygos laukia skaitytojų! Neapvilkite lietuviškos knygos...

◆ **Jauna žurnalistė Vida Kuprytė** (Cicero, IL) jau kuris laikas labai sėkmingai ir sumaniai kiekvieną šeštadienį paruošia „Iš ateitininkų gyvenimo“ puslapį (o kartais net du puslapius). Esame jai labai dėkingi ir tikimės, kad ateitininkija Vidos darba reikiamai vertina.

„Tariame Jums visiems nuoširdų ačiū, kad padėjote mums pagarsinti mūsų jubiliejinį koncertą. Jūs paskatinote visuomenę ateiti į koncertą ir pasiklausyti — tuo padedant ansambliui gyvuoti. Metų metais mes jaučiame Jūsų šilumą, draugiškumą ir mes įvertiname Jūsų pastangas“, — taip rašo „Dainavos“ meno ansamblio valdyba, atsiuntusi 200 dol. auką „Draugui“. Mes visuomet džiaugiamės, kai galime padėti lietuviškai veiklai sėkmingai įgyvendinti savo užmojus ir ypač šiltą vietą širdyje turime „Dainavos“ ansambliui, tačiau visuomet smagu, kai po sėkmingo renginio rengėjai nepamiršta, kas padėjo jiems sukviesti publiką ir atsiunčia nors mažą auką. Kiekviena auka „Draugui“ labai reikalinga ir vertinama.

Gabrielė Ročkus iš Oak Park, IL, kartu su prenumeratos mokesčiu atsiuntė „Draugui“ 50 dol. auką. Labai ačiū.

Linus Norušis, gyv. Homer Glen, IL, yra ne tik jaunosios kartos „Draugo“ skaitytojas, bet ir dosnus rėmėjas: atnaujindamas prenumeratą dar vieneriems metams, parėmė „Draugą“ 100 dol. auka. Dėkui!

Dvi dailininkės, susitikusios buvusiuose dail. Viktoro Petravičiaus namuose Indiana valstijoje, minint dailininko 100 metų sukaktį. Iš kairės: Ada Sutkuvienė ir Janina Monkutė-Marks.

Miesto panorama

TAI ĮSTATYMAS!

Kai kuriuos įstatymus lengvai prisimename (ypač, jeigu netikėtai pakliūvame į policijos akiratį ir tenka sumokėti nemažą pabaudą), kai kuriuos dar lengviau pamirštame. Tad trumpai priminsime vairuotojams, kad:

— Illinois ir daugelyje kitų valstijų, važiuojant automobiliu būtina užsisiegti apsaugos diržus. Tai padaryti reikalaujama ne vien vairuotojų, bet visų, kurie sėdi automobilyje. Vaikai turi būti pasodinti ir pritvirtinti specialiose kėdutėse. Policininkas gali surašyti pabaudą, pastebėjęs, kad automobilio vairuotojas ar keleiviai yra be apsaugos diržų;

— lyjant, kai įjungiamos automatinės langų šluostyklės (wipers), Illinois valstijoje būtina įjungti ir automobilio šviesas;

— Čikagoje vairuojant automobilį draudžiama kalbėti bevieliu (mobiliuoju) telefonu, aparatėlį laikant prie ausies ranka.

MIRTYS NUO KARŠČIO

Praėjusį savaitgalį ir šios savaitės pradžioje Čikagoje dėl nepaprastai karštos oro temperatūros mirė 3 moterys — dvi septyniadešimtmetės ir viena 50 metų amžiaus. Miesto sveikatingumo įstaigos perspėja, kad gyventojai imtųsi visų atsargumo priemonių, kai temperatūra pasiekia 90 ir daugiau laipsnių F. Juo daugiau karštų dienų iš eilės, tuo didesnis pavojus, ypač senesniems, neigaliems, chroniškiems ligoniams ir mažiems vaikams.

AUDRA ŠIAURINĖJE MIESTO DALYJE

Pirmadienio naktį Čikagos šiaurinę dalį nusiaubė smarki audra: per minutę apskaičiuota iki 1,000 žaibų, o stiprus vėjas išlaužė daug medžių ir nutraukė elektros tiekimą. Commonwealth Edison bendrovės vadovybė tvirtina, kad stengiamasi kiek greičiau elektros tiekimą sutvarkyti, bet nukentėjusieji gyventojai skundėsi, kad maistas šaldytuvuose genda, namuose be vėsinimo

neįmanoma gyventi, o virtuvėse neveikia elektrinės viryklės ir mikrobangės, tad negali pasigaminti maisto.

GIMĖ BANGINIUKAS

Čikagos Shedd Aquarium susilaukė naujagimio, kuris sveria 126 svarų, yra 5 pėdų, 6 colių ilgio. Tai baltasis banginis (beluga whale), kurį pirmadienį atsivedė 20 metų amžiaus patelė, pavadinta Puiji. Shedd Aquarium yra vienas iš 9 vietovių Šiaurės Amerikoje, kurioje ne tik gyvena, bet ir veisiasi baltieji banginiai. Šiuo metu akvariume gyvena 6 banginiai.

„DIEVAS“ IR ALIGATORIUS

Net ir XXI amžiaus žmonės tebeieško stebuklų, apreiškimų ir „įrodymų“, kad yra Aukštesnė Galybė. Dažnai girdime, kad kažkas pamatė Dievo Motinos ar Kristaus atvaizdą ant sienos, patiltėje, ant pagruzdintos duonos riekutės ir pan. Dabar vienas Kenosha County (WI) gyventojas tvirtina, kad ant jo keturių pėdų ilgio aligatoriaus šono yra aiškus žodis „GOD“. Žymės yra baltos tamsiame fone ir ryškiai išsiskiria nuo kitų įprastinių aligatoriaus odos „marginių“. Aligatorius, žinoma, susilaukė nemažai dėmesio ir kai kas tas žymes vadina tikru stebuklu.

IMIGRANTŲ DEMONSTRACIJOS

Praėjusį trečiadienį Čikagos miesto centre buvo suruoštos dar vienos demonstracijos, reikalaujant teisės nelegaliems imigrantams pasilikti Amerikoje ir ilgainiui įsigyti JAV pilietybę. Šį kartą buvo ypač kreipiamas dėmesys į šeimų išardymą, kai nelegaliai į šią šalį atvykę tėvai yra deportuojami, o jų Amerikoje gimę vaikai paliekami, nes jie jau yra šio krašto piliečiai. Šį kartą, galbūt dėl karštos oro temperatūros, susirinko mažiau žmonių, kaip š.m. kovo 10 d., kada, noma, miesto centre susirinko pusė milijono le... imigrantų.